

JAARVERSLAG
VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT
OVER HET JAAR 1986

BEKNOPTE TEKST

overgezonden door de Minister van Binnenlandse Zaken in uitvoering van artikel 55 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik der talen in bestuurszaken (artikel 62 van het Koninklijk Besluit van 18 juli 1966, houdende coördinatie van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken).

INLEIDING

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft de eer, overeenkomstig de wet, haar activiteitsverslag over het jaar 1986 voor te leggen.

Dit verslag is het 22e sinds de inwerkingtreding van de wet van 3 augustus 1963.

1. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE EN DE ADMINISTRATIEVE DIENST.

---

1. Samenstelling van de Commissie.

Tot 24 augustus 1986 is de Commissie samengesteld gebleven zoals in 1985, namelijk :

1. Nederlandse afdeling :

de hh. A. VANHEE (ondervoorzitter), E. VAN LEUVEN, H. VAN IMPE, P. DECLERCK en J. DEKEERSMAEKER;

Plaatsvervangende leden :

de hh. C. VAN EECKAUTE, H. MACHIELSEN, C. CROISIAU, H. VAN BUYTEN, J. VAN WUYTSWINKEL.

2. Franse afdeling :

de hh. H. PLUNUS (ondervoorzitter), J.P. JACOBS, J.M. BUSINE, R.L. FAUTRE en J. BERTOUILLE;

Plaatsvervangende leden :

de hh. O. MEDART, R. BOSSEAUX, P. LIMET, J.F. DECHAMPS en L. KARKAN.

3. Duitstalig lid : M. W. WEHR;

Plaatsvervangend lid : M.M. KOHNEMANN.

Een koninklijk besluit van 28 juli 1986, dat in werking treedt op 26 augustus 1986, heeft een nieuwe samenstelling van de Commissie vastgesteld.

Wat de Nederlandse afdeling betreft, de hh. E. VAN LERBERGHE en E. DIRIX hebben de hh. A. VANHEE en J. DE KEERSMAEKER vervangen.

Het mandaat van de vaste leden van de Franse afdeling, met uitzondering van de h. R.L. FAUTRE, werd vernieuwd.

De h. FAUTRE werd vervangen door de h. M. VAN DOOSSELAERE.

De volgende plaatsvervangende leden werden aangesteld :

a) Nederlandse afdeling :

De heren Christiaan VAN EECKAUTE, Hugo MACHIELSEN, Marc BOES, Louis VAN BUYTEN, Gabriel CROISIAU.

b) Franse afdeling :

De heren Gabriel MOORAT, Roger BOSSEAUX, Jean-François DECHAMPS, Maurice DEHU, Mevr. Suzanne HENRION-GIELE.

c) Duitstalig lid :

Mevr. Linda WIESEN.

2. Samenstelling van de administratieve dienst

De leiding van de administratieve dienst bevatte de h. F. DE MOT, bestuursdirecteur, mevr. VANDERMEIREN, bestuursdirecteur, tw. adj. en de h. PIESSENS, adviseur.

Het secretariaat van de Commissie, verenigde vergadering, werd waargenomen door de h. R. PIESSENS en MMe. S. VANDERMEIREN.

De hh. A. RASKIN en T. VAN SANTEN tot september 1986 en nadien de h. P. VERMEULEN hebben het secretariaat waargenomen respectievelijk van de Franse en de Nederlandse afdelingen.

II. WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE

Tijdens het jaar 1986 heeft de verenigde vergadering 76 zittingen gehouden.

De werkzaamheden van de Nederlandse en van de Franse afdeling worden in een afzonderlijk hoofdstuk van dit verslag behandeld.

Algemene statistische gegevens.

Betreffende de klachten en vragen om advies geven de volgende tabellen alle nuttige inlichtingen :

VERENIGDE VERGADERING.

	Totaal	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken
Ingediende	N 99 207 F 96 D 12	N 16 33 F 17 D -	N 81 169 F 77 D 11	N 2 5 F 2 D 1
Afgehandelde	N 106 169 F 58 D 5	N 20 35 F 15 D -	N 86 134 F 43 D 5	N - F - D -

NEDERLANDSE AFDELING.

	Totaal	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken
Ingediende	19	18	-	1
Afgehandelde	24	23	-	1

FRANSE AFDELING.

	Totaal	Vragen om	Klachten	Onderzoeken
Ingediende	4	-	4	-
Afgehandelde	4	-	4	-

III. COMMENTAAR - OPMERKINGEN - SUGGESTIES

Ten einde een zo klaar mogelijk overzicht te geven van de activiteiten van de Commissie, worden hiernavolgend de in 1986 uitgebrachte adviezen op beknopte wijze, maar met enige toelichting (aangelegenheden met algemene draagkracht) weergegeven.

DEEL EEN

I. TOEPASSINGSVELD VAN DE WET

A. Gecentraliseerde en gedecentraliseerde openbare diensten van de staat, van de provincie, van de agglomeratie en van de gemeenten.

- Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven (N.I.E.B.)
- Nationale Instelling voor het beheer van Radio-actief Afval en splijtstoffen (N.I.B.R.A.S.)

Deze twee instellingen moeten beschouwd worden als gedecentraliseerde openbare diensten van de Staat welke onder de voogdij van de Minister van Economische Zaken staan en waarop de S.W.T. integraal van toepassing zijn, naar luid van hun artikel 1, § 1, 1°.

(Advies nr. 17.114/III/P van 13 november 1986).

- Nationaal Waarborgfonds voor Koolmijnshade is een gedecentraliseerde dienst van de Staat waarop de S.W.T. van toepassing zijn krachtens artikel 1, § 1, 1° van die wetten.

(Advies nr. 17.114/III/P van 13 november 1986).

B. Diensten of organismen belast met een opdracht

- Beurscommissie van Brussel

De V.C.T. is van oordeel dat de effecten- en wisselbeurs van Brussel, beschouwd moet worden als een dienst waarvan de werkring het hele land bestrijkt.

De Beurscommissie van Brussel, een uitvoerend orgaan dat de vereniging van wisselagenten vertegenwoordigt ten opzichte van derden, moet bijgevolg de bepalingen toepassen van afdeling I van hoofdstuk V van de S.W.T. waarnaar artikel 44 en 45 van bedoelde wetten verwijzen, met uitzondering van de bepalingen betreffende de organisatie van de diensten, het statuut van het personeel en de rechten die dit laatste verworven heeft.

(Advies nr. 13.103/III/P van 23 januari 1986).

- Studiecentrum voor Kernenergie (S.C.K.)
- Nationaal Instituut voor Radioëlementen (N.I.R.)

De V.C.T. bevestigt dat het weliswaar over instellingen van openbaar nut, d.i. om instellingen met een privaat statuut gaat, maar dat zulks niet wegneemt dat zij, gelet op de taak waarmee ze door de openbare machten werden belast, onder de toepassing van de S.W.T. vallen, krachtens artikel 1, § 1, 2°; dat zij diensten zijn in de zin van artikel 1, § 2 van die wetten, dat die diensten onder het gezag van de overheid staan en integraal onder de toepassing van de S.W.T. vallen (cfr. voor het SCK, advies 974 van 13.1.1966, 2363 van 25.5.1970 en 13.292 van 18.11.1982; voor het N.I.Z., advies 13.293 van 28.10.1982).

(Advies nr. 17.114/III/P van 13 november 1986).

- Instelling voor de ontwikkeling van de ondergrondse vergassing
- Interuniversitair Instituut der Kernwetenschappen

Deze twee instellingen vallen onder toepassing van artikel 1, § 1, 2° der S.W.T.; zij zijn diensten in de zin van artikel 1, § 2 van die wetten, zijn onderworpen aan het gezag van de openbare machten en vallen dus onder de integrale toepassing van de S.W.T.

(Advies nr. 17.114/III/P van 23 november 1986).

C. Klachten niet behandeld door de V.C.T. onbevoegdheid

- de aard van een wetsvoorstel in het land met de benaming van de luchthaven van Brussel Nationaal is dat het niet onder de toepassing valt van de S.W.T.

Anderdeels mag de V.C.T. uit hoofde van haar opdracht van te voren geen standpunt innemen in verband met een dergelijk onderwerp, tenzij de bevoegde Minister haar bij toepassing van artikel 61, § 2, van de S.W.T. om advies zou vragen.

Uw klacht is onontvankelijk verklaard.

(Advies nr. 18.008/III/PN van 17 april 1986).

- Aangezien hij de Raad van State een verzoekschrift werd ingediend tot vaststelling van de nletigheid van de benoeming van 8 adjunct-adviseurs bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt, stelt de V.C.T. het advies over deze klacht uit tot het voormeld instantie uitspraak heeft gedaan.

(Advies nr. 17.258/III/P van 5 juni 1986).

- Het Belgisch syndikaat der Fonographische en Audiovisuele nijverheid en Uitgeverij (SIBESA) staat niet onder toezicht van de overheid, is niet belast met een opdracht die een privaat bedrijf te buiten gaat en die haar, in het belang van het algemeen, zou zijn opgelegd door de wet of de openbare machten en dat zij ook geen overheidssteun ontvangt. Bijgevolg zijn de S.W.T. niet op de vereniging van toepassing.

(Advies nr. 18.115/III/P van 13 november 1986).

D. Akten van de rechtelijke overheid

- De benoeming van een Nederlandsonkundig krijsauditeur te Keulen is een aangelegenheid, dat onder de toepassing valt van artikel 49 van de wet van 15 juni 1935 betreffende het gebruik van de talen in gerechtszaken.

(Advies nr. 17.262/III/PN van 16 januari 1986).

- De belastingsberichten met betrekking tot de minnelijke schikkingen rechtstreeks door de verbaliserende overheid aan de betrokken schuldenaar is een gerechtelijke akte waarop de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken van toepassing is.

(Advies nr. 17.251/III/PN van 27 februari 1986).

DEEL TWEE1.A. Diensten waarvan de werkkring het hele land bestrijktA. Behandeling in binnendienstDienst Overzeese Sociale Zekerheid (D.O.S.Z.)a) Arbeidsprestatiebladen enkel in het Duits

Op de markt van de automatische controlesystemen bestaan er apparaten die, mits gepaste programma's worden gebruikt, afwisselend of achtereenvolgens eentalige documenten kunnen drukken.

Ieder personeelslid van de D.O.S.Z., waaraan een individueel arbeidsprestatieblad wordt uitgereikt, moet dit, overeenkomstig artikel 44, 39, § 1 en 17, § 1, B, 1e S.W.T. moet dit in zijn taal ontvangen, zonder dat hij gebruik dient te maken van (gedeeltelijke) vertaalroosters.

(Advies nr. 16.278B/II/PF van 8 januari 1986).

b) Raden van Beheer - Gebruik der talen

Verwijzend naar haar advies nr. 10.063/II/P van 11.9.1980, waarin wordt gesteld dat de S.W.T. van toepassing zijn op al de openbare diensten (en dus ook op alle Raden van Beheer van die diensten) in de ruimste zin van het woord en op alle administratieve handelingen ervan, stelt de V.C.T. vast, dat het feit dat de Voorzitter zich, in zijn hoedanigheid van Voorzitter van de Raad van Beheer en als hoofd van de dienst, tot een vergadering van Nederlandstalige en Franstalige personeelsleden richtte i.v.m. een plechtige vereremerking van een aantal onder hen, en dat hij ook individueel de uitreiking deed, moet beschouwd als een administratieve handeling, waarop i.c. de artikelen 44, 39, § 1 en 17, § 1, B, 1e der S.W.T. van toepassing zijn.

De Nederlandstalige en Franstalige personeelsleden verwachtten derhalve terecht dat de toespraken in het Nederlands en in het Frans zouden gehouden worden, en dat de individuele vereremerking in de taal van ieder te vereremerken personeelslid zou gebeuren, eventueel met de medewerking van een andere persoon dan de Voorzitter.

(Advies nr. 18.001/II/PN en 18.002/II/PN van 29 mei 1986).

c) Bij het onderzoek van een klacht tegen de D.O.S.Z., wegens het feit dat pensioendossiers van Portugese aangeslotenen voor de helft door Nederlandstalige personeelsleden worden behandeld, terwijl deze Portugezen bij hun aansluiting het Frans hebben verkozen als taal voor hun betrekkingen met de D.O.S.Z., stelt de V.C.T. vast dat zij op 2 juni 1983 op een vraag om advies terzake van de D.O.S.Z. heeft gesteld wat volgt:

"Zo de pensioenaanvrager in België woont, dient het localisatieprincipe toegepast (artikel 17, § 1, A, der S.W.T.); zo hij in het buitenland verblijft en/of een buitenlander is, dient de taal van de particulier te worden gebruikt (artikel 17, § 1, B, 2° der S.W.T.), voor zover hij het Nederlands of het Frans kiest.

In dit advies werd als localisatiecriterium i.c. de verblijfplaats van de verzekerde of de gerechtigde aangenomen.

Zij wenst erop te wijzen dat de D.O.S.Z. in binnendienst de niet (in België) gelocaliseerde en niet localiseerbare dossiers overeenkomstig artikel 44, 39, § 1 en 17, § 1, B, 2e der S.W.T. in de taal (N. of F.) van de betrokken aanvrager of gerechtigde particulier moet laten behandelen, door een ambtenaar van die taalrol (cfr. bv. het V.C.T.-advies nr. 14.166 van 14.11.1985).

(Advies nr. 18.064/II/PF van 11 september 1986).

d) Sociale steuntrekkenden

De V.C.T. heeft geadviseerd dat de D.O.S.Z. de door de taalwetten opgelegde regels betreffende de behandeling in binnendienst eerbiedigt, wanneer die de taal van de sociale steuntrekkende gebruikt als criterium om de taal te bepalen waarin zijn dossier in binnendienst behandeld wordt overeenkomstig art. 44, 39 § 1 en 17 § 1 B 2 der S.W.T.

(Advies nr. 18.092/II/PN van 6 november 1986).

- Algemene Spaar- en Lijfrentekas

Overeenkomstig art. 39 § 1 en 17 § 2 der S.W.T. moeten de algemene onderrichtingen en de documenten onder meer in verband met de Teles-promotiecampagne, in het Nederlands en in het Frans worden gesteld, om die ter beschikking te stellen van de plaatselijke kantoren van Brussel-Hoofdstad.

(Advies nr. 18.020/II/PN van 11 september 1986).

- Regie voor Telegrafie en Telefonie (R.T.T.)

Aangezien de nota van de R.T.T. zowel een onderrichting voor Nederlandstalige als voor Franstalige ambtenaren is, diende de dienst Planning en Informatieverwerking, overeenkomstig artikel 39, § 3 der S.W.T., te voorzien in een Nederlandse en een Franse tekst voor de verspreiding ervan. De documenten die tijdens de vergadering ter beschikking van de ambtenaren werden gesteld, dienden eveneens, overeenkomstig artikel 39, § 3, in het Nederlands en het Frans gesteld te zijn, aangezien de vergadering voor ambtenaren van beide taalgroepen bedoeld was).

(Advies nr. 18.067/II/PF van 9 oktober 1986).

- Ministerie van Landsverdediging

De controlestroken die gevoegd worden bij de ordonnanties van uitgaven zijn documenten gebruikt in binnendienst en in de betrekkingen met de centrale diensten (Rekenhof, Ministerie van Financiën en Ministerie van Landsverdediging).
Overeenkomstig artikel 17 § 1 waarnaar artikel 39, § 1 verwijst, moeten die documenten eentalig zijn.

(Advies nr. 17.071/II/PN van 24 oktober 1985 en 13 februari 1986).

Ministerie van Verkeerswezen - Bestuur van het Vervoer

Na een klacht te hebben onderzocht van een Nederlandstalige ambtenaar, heeft de V.C.T. als volgt geoordeeld :

1. Prikkaart

Volgens haar jurisprudentie is een prikkaart te beschouwen als een "zaak die de ambtenaar van de dienst betreft" zoals bedoeld bij artikel 17, § 1, B, 1e der S.W.T. vermits zij de individuele prestaties van het personeelslid aanduidt. Zij dient uitsluitend in de taal van de betrokken ambtenaar gesteld (zie o.m. het V.C.T.-advies nr. 16.278/II/P van 25.4.85). Deze klacht is gegrond : op de prikkaarten van de Nederlandstalige personeelsleden moeten Nederlandstalige afkortingen gebruikt worden.

2. Franstalige dienstnota

In verband met een Franstalige dienstnota, door een Franstalig diensthoofd aan een ander Franstalig diensthoofd toegezonden i.v.m. opmerkingen over de individuele prestaties van zijn personeel, is de V.C.T. van oordeel dat het i.c. om een individuele onderrichting van een Franstalige chef gaat, welke overeenkomstig artikel 39, § 3 der S.W.T. in het Frans moest gesteld worden (zie o.m. het V.C.T.-advies nr. 1825 van 29.2.1968 e.a.), zodat de S.W.T. oorspronkelijk wel gerespecteerd werden. Vermits evenwel de inhoud van de nota de individuele prestaties van ambtenaren betrof, en deze zaken een rol spelen bij de latere beoordeling van die ambtenaren, "betrof" deze nota die ambtenaren in de zin, zoals bedoeld bij artikel 17, § 1, B, 1e der S.W.T. De V.C.T. adviseert bijgevolg de klacht gegrond omdat men i.c. een afzonderlijke tekst betreffende de Nederlandstaligen in het Nederlands en betreffende de Franstaligen in het Frans had moeten stellen (zie het V.C.T.-advies nr. 16.058/II/P van 6/9/1984).

3. Formulieren voor de rechtvaardiging van telefoongesprekken.

Wat de formulieren voor de rechtvaardiging van telefoongesprekken betreft, stelt de V.C.T. vast dat het niet-geïndividualiseerde, volstrekt tweetalige documenten zijn, welke zelf nog een beperkt aantal onderrichtingen (gebruiksaanwijzingen ...) bevatten en welke duidelijk bestemd zijn om per toestel meerdere personen telefoongesprekken te laten voeren én verantwoorden. Zij is van oordeel dat het formulieren voor binnendienst zijn die overeenkomstig artikel 39, § 3 der S.W.T. in het Nederlands en in het Frans aan het personeel worden ter beschikking gesteld." Zo echter om bepaalde redenen een dergelijk formulier aan één personeelslid wordt bezorgd om uitsluitend van de betrokkene verantwoording te eisen, krijgt dit formulier het karakter van een document dat dit personeelslid individueel "betreft", waarbij het enkel in de taal van dat personeelslid mag gesteld en overhandigd worden overeenkomstig artikel 39, § 1 en artikel 17, § 1, B, 1e der S.W.T. (zie o.m. het V.C.T.-advies nr. 17.053 van 2/5/1985 en nr. 14.036 van 10/6/1982).

Overeenkomstig hetzelfde artikel dient gesteld dat het dossier over die verantwoording in binnendienst eveneens in het Nederlands moet behandeld worden.

De V.C.T. adviseert deze klacht gegrond voor zover een tweetalig formulier individueel aan de klaagster werd bezorgd om zich persoonlijk te verantwoorden.

4. Voorstel tot beoordelingsstaat.

Wat het opstellen en het ondertekenen van het voorstel tot bevordering evenals van de beoordelingsstaat betreft, stelt de V.C.T. vast dat strikt juridisch en overeenkomstig meerdere arresten van de Raad van State (nl. nr. 14.563 van 2/3/1971, nr. 12.527 van 13/7/1967, nr. 17.146 van 9/9/1975 e.a.) alle documenten i.v.m. een beoordelingsprocedure enkel mogen opgesteld worden in de taal van de betrokkene, en dit enkel door die onmiddellijke meerdere op de klimmende lijn van de gezagshiërarchie, die voldoet aan de vereisten van de S.W.T.. Alleen een Nederlandstalige meerdere van klaagster, ofwel die onmiddellijke hiërarchische meerdere, welke over de volgens de S.W.T. vereiste Nederlandse kennis beschikte, had deze documenten betreffende haar signalement enz. moeten opstellen. Tevens blijkt de beslissing van de Directeur-generaal op een nietig - want enkel door Franstaligen opgesteld en ondertekend - voorstel gesteund, en is zij derhalve eveneens nietig.

De V.C.T. adviseert dat de klacht gegrond is omdat i.c. over het ambtelijk gedrag van een Nederlandstalig personeelslid enkel door Franstalige meerderen een voorstel tot beoordeling werd opgesteld en ondertekend en omdat op basis hiervan dit signalement werd toegekend, hetgeen in strijd is met artikel 17, § 1, B, 1e der S.W.T.

Wat het feit betreft dat de Raad van beroep in zijn advies over de toekenning van haar beoordeling, geen rekening heeft gehouden met de door klaagster op 4.10.1982 gewraakte overtreding van de S.W.T., adviseert de V.C.T. dat de klacht gegrond is en dat dit advies van de Raad van Beroep overeenkomstig artikel 58 der S.W.T. nietig is.

(Advies nr. 17.141/II/PN van 14 november 1985).

B. Berichten en mededelingen aan het publiek.

Europalia - uithangen van eentalig Franse aanplakbiljetten in bepaalde metro-stations

De V.C.T. stelt vast dat Europalia een organisatie is, die zich van bij haar oprichting in 1969 belast heeft met een taak van cultureel belang die de grenzen van een privaat initiatief te buiten gaat en dit met de medewerking van de Overheid. Europalia dient derhalve beschouwd te worden als een organisatie met zetel in Brussel-Hoofdstad, waarop artikel 1, § 1, 2e van de S.W.T. van toepassing is, zodat zij o.m. voor haar berichten en mededelingen aan het publiek de S.W.T. dient na te leven.

Verwijzend naar haar vaste rechtspraak (cfr. advies nr. 1221/A van 13/1/1966, 3941 van 4/9/1975 en 4157/II/P van 7/7/1975) oordeelt de V.C.T. dat Europalia haar culturele activiteiten te Brussel, georganiseerd ten behoeve van de beide cultuurgemeenschappen, in het Nederlands en in het Frans moet aankondigen, hetgeen in overeenstemming is met artikel 40 der S.W.T. Zij dient er op toe te zien dat andere diensten of concessionaarissen, die medewerken aan de verspreiding van de aanplakbrieven waarmede haar activiteiten aan het publiek kenbaar gemaakt worden, deze aankondigingen op zulke wijze verspreiden, dat het Nederlandstalige en het Franstalige publiek op dezelfde wijze en op eenzelfde plaats er gelijktijdig kan kennis van nemen. Artikel 50 der S.W.T. bepaalt immers uitdrukkelijk dat de aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen, de diensten niet ontslaat van de toepassing van de S.W.T.

(Advies nr. 17.245/II/PN van 16 januari 1986).

C. Betrekkingen met de particulieren.

- Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen.

Het sturen van een bericht aan een gepensioneerde vormt een betrekking met een particulier.

Overeenkomstig artikel 41 der S.W.T., gebruiken de centrale diensten die van de drie talen waarvan de betrokkene zich heeft bediend.

Bijgevolg worden in de randgemeenten de straatnamen gesteld in het Nederlands en in het Frans (overeenkomstig artikel 24 der S.W.T.) en moet de Franstalige benaming van de gemeente worden gebruikt bij een in het Frans gestelde briefwisseling.

(Advies nr. 17.278/III/PF van 6 februari 1986).

Regie der Posterijen - Dienst verzamelaars.

Overeenkomstig artikel 41, § 1 S.W.T. moet de Dienst Verzamelaars, als centrale dienst, voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

De officiële Franse benaming van de gemeente Sint-Genesius-Rode luidt "Rhode-Saint-Genèse". In zijn betrekkingen met Franstalige particulieren moet de Dienst Verzamelaars de Franstalige naam van de gemeente gebruiken.

(Advies nr. 17.215/III/PF van 16 januari 1986).

- Koninklijk Museum voor Midden-Afrika te Tervuren.

Het hoofd van het briefpapier moet eentalig zijn en moet overeenstemmen met de taal van de briefwisseling; hetzelfde geldt voor het hoofd en de andere vermeldingen op de briefomslag. De V.C.T. is van oordeel dat er geen afwijking kan overwogen worden voor de nationale instellingen.

Het voorstel om aan het hoofd een stempel toe te voegen met de Duitse benaming van het Museum als de brief in het Duits is gesteld, wordt verworpen.

(Advies nr. 18.013/III/PN van 20 maart 1986).

- Dienst Kijk- en Luistergeld.

De betalingsformulieren worden per definitie toegesonden aan particulieren wier taalkeuze de centrale dienst reeds bekend is.

Overeenkomstig artikel 41, § 1 der S.W.T. moet de Dienst Kijk- en Luistergeld zich derhalve baseren op die reeds bekende taalkeuze van de particulier, om hem het betalingsformulier in de door hem gekozen taal (nl. het Nederlands, het Frans of het Duits) toe te zenden, ongeacht het feit dat hij naar een gemeente met een ander taalstelsel zou verhuisd zijn. Een centrale dienst mag zich immers enkel in de taal van de woonplaats van een particulier tot deze laatste richten, indien er geen enkele aanwijzing bestaat i.v.m. zijn eventuele taalvoorkeur, en dan nog mits er in de minderheidstaal een nota bene wordt toegevoegd, die hem op de mogelijkheid wijst om voor hem bestemde formulieren in zijn taal te krijgen (cfr. het V.C.T.-advies nr. 16.217 van 20/12/1984). Zulks, gesteld dat het gaat om een inwoner van een gemeente bedoeld in de artikelen 7 en 8 der S.W.T.

(Advies nr. 17.198/III/PN van 13 maart 1986).

- Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van de V.C.T. dienen alle sociale documenten zoals betalingsfiche, bijdragebon RIZIV enz..., en alle briefwisseling, beschouwd te worden als betrekkingen met de particulier, in de zin van de S.W.T.

De R.V.A. is een dienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt. Overeenkomstig artikel 41, § 1, van de S.W.T., dient hij, voor zijn betrekkingen met particulieren, gebruik te maken van de taal waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

(Advies nr. 18.045/II/PN van 15 mei 1986).

- Bestuur der Postchecks.

Overeenkomstig artikel 41, § 1 der S.W.T. gebruiken de centrale diensten in hun betrekkingen met particulieren die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

(advies nr. 18.005/II/PF van 5 juni 1986).

- Rijkskas voor Rust- en Overlevingspensioenen.

Het sturen van een pensioenfiche en een bericht aan een gepensioneerde vormt een betrekking met een particulier.

Overeenkomstig artikel 41, S.W.T., gebruiken de centrale diensten in dit geval die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend, i.c. het Frans.

In de randgemeenten worden de straatnamen gesteld in het Nederlands en in het Frans (overeenkomstig artikel 24 der S.W.T.), terwijl de Franstalige benaming van de gemeente moet worden gebruikt bij een in het Frans gestelde briefwisseling.

De pensioenfiche en het bericht aan de gepensioneerde dienden volledig in het Frans gesteld te zijn.

(Advies nr. 17.214/II/PF van 16 januari 1986).

Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen.

Overeenkomstig artikel 41, § 1, S.W.T., maken de centrale diensten in hun betrekkingen met particulieren gebruik van de taal waarvan de betrokkenen zich hebben bediend (artikel 41 der S.W.T.). Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T., maakt de envelop deel uit van de briefwisseling; de vermeldingen die erop voorkomen moeten gesteld zijn in dezelfde taal.

(Advies nr. 17.276/II/PF van 30 januari 1986).

D. Akten en getuigschriften - Ministerie van Buitenlandse Zaken - doorgangsbewijzen.

De V.C.T. constateert dat het doorgangsbewijs dat wordt uitgereikt aan Europarlementsleden weliswaar enkel wordt getoond aan de leden van het Veiligheidsdetachement van de Luchthaven, maar dat zulks niet wegneemt dat het uitreiken van een dergelijke pas, buiten de bevoegdheid van die Rijkswachtdienst valt. Het gaat dus wel degelijk, in de betekenis van de S.W.T., om een getuigschrift, ja zelfs een vergunning die wordt uitgereikt door een centrale dienst. Dit heeft tot gevolg dat artikel 42 der S.W.T. moet worden toegepast.

Zij stipt evenwel aan dat een ongenueanceerde toepassing van de S.W.T., geen rekening zou houden met het feit dat dat document in het merendeel van de gevallen bestemd is voor vreemdelingen die niet in België verblijven en onze landstalen niet spreken en, nog minder, met het feit dat het document deel uitmaakt van een beleid tot beter onthaal van de Europese parlementsleden. Deze omstandigheden verlenen het document een heel bijzonder karakter.

De V.C.T. oordeelt dat het, in dit welbepaalde geval waarvan de draagwijdte beperkt is, niet indruist tegen de geest van de S.W.T., dat van de wetsbepaling wordt afgeweken.

Teneinde de gelijkwaardigheid van onze drie landstalen te onderstrepen, suggereert zij dat het departement een drietallig document zou gebruiken waarop, met het oog op de plaats waar het gebruikt wordt, voorrang zou worden verleend aan het Nederlands.

(Advies nr. 15.143/11/PF van 9 oktober 1986).

E. Taalkennis.

Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen.

Het Geneeskundig Centrum van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is een uitvoeringsdienst met zetel te Brussel-Hoofdstad, waarvan de werkkring het hele land bestrijkt.

Artikel 45, van de S.W.T., stelt dat de uitvoeringsdiensten met zetel te Brussel-Hoofdstad zo dienen te zijn georganiseerd dat het publiek zonder enige moeite in het Nederlands en in het Frans kan worden te woord gestaan. Dit impliceert echter niet dat de ambtenaren, beambten en gebeurlijk door het bestuur aangestelden, per definitie tweetalig dienen te zijn. De omstandigheid dat verschillende geneesheren, verbonden aan het geneeskundig centrum, zich niet in het Nederlands kunnen uitdrukken, is niet onverenigbaar met het feit dat ze behoren tot een dienst waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt (vgl. arrest Raad van State, nr. 18.673 van 6.1.1978).

Daar de verplichting tweetalig te zijn, formeel gezien, niet kan worden opgelegd in hoofde van de medewerkers geneesheren-specialisten van het Geneeskundig Centrum van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, adviseert de V.C.T. dat de Minister, bij toepassing van artikel 45 van de S.W.T., ervoor zou waken dat het publiek dat zich bij het medisch centrum aanmeldt, zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan worden te woord gestaan.

(Advies nr. 18.101/I/P van 2 oktober 1986).

Ministerie van Sociale Zaken - Kennis van het Duits vereist van Franstalige kandidaten.

Het toelatingsexamen met het oog op het bekleden van een ambt of betrekking in een centrale dienst, wordt krachtens artikel 43, § 4, der S.W.T. afgelegd in het Nederlands of in het Frans; enkel de kandidaten die hun onderwijs genoten hebben in het Duitse taalgebied, mogen hun toelatingsexamen afleggen in het Duits, op voorwaarde dat zij bovendien een examen afleggen over de kennis van de Nederlandse of de Franse taal, naargelang zij wensen ingedeeld te worden bij de Nederlandse of de Franse rol.

Daaruit volgt dat de kennis van het Duits niet opgelegd is, om in de centrale diensten een betrekking te bekleden en dat zij, in principe, niet kan worden geëist bij een wervingsexamen.

Ofschoon artikel 43, § 4 der S.W.T. strikt moet worden geïnterpreteerd, mag de kennis van een of meer andere talen dan die waarin de S.W.T. voorzien, bij wijze van uitzondering, in bijzondere gevallen, echter worden geëist om functionele redenen eigen aan de noodwendigheden van bepaalde ambten.

Gezien de rechtvaardiging van het hier behandelde geval, is de V.C.T. van mening dat de kennis van het Duits niet strijdig is met de geest van de S.W.T.

(Advies nr. 18.097/I/PF van 9 oktober 1986).

G. Trappen van de hiërarchie en taalkaders

1a. Aantal uitgebrachte adviezen

Tijdens het jaar 1986 brachten de verenigde afdelingen van de V.C.T. 6 adviezen uit over ontwerpen van trappen van de hiërarchie, waarvan 5 over wijzigingen van bestaande trappen; van de 16 adviezen over ontwerpen van taalkaders waren er 14 over wijzigingen van bestaande taalkaders.

1.b. Controle op de naleving van de taalkaders

De V.C.T. besteedde een bijzondere aandacht aan de naleving van artikel 43, § 3, van de S.W.T. in alle diensten met taalkaders, inzonderheid of de verdeling van de Nederlandstalige en de Franstalige effectieven overeenkomt met de verhoudingen die zijn opgelegd door de in elk van de beoogde diensten geldende taalkaders. Taalkaders hebben weinig zin als de verdeling van de betrekkingen die ze voorschrijven niet wordt weerspiegeld door de personeelsbezetting.

Sinds 1 juli 1985 ontvangt de V.C.T. zesmaandelijks inlichtingen betreffende de over de taalkaders verdeelde definitieve personeelsleden.

Uit het medegedeelde bestand, per 1 december 1986, in 80 diensten met taalkaders, blijkt dat de omslag van de effectieven over de Nederlandse en de Franse kaders in zeer vele gevallen afwijkt van de verdeling waarin de taalkaders voorzien.

./. .

- Bij het onderzoek betrokken diensten

Er hebben 80 van de 94 ondervraagde diensten geantwoord, hetzij 85%. Diensten met taalkaders zijn zowel ministeriële departementen als instellingen van openbaar nut of wetenschappelijke inrichtingen van de Staat.

De 2 volgende diensten werden niet bij het onderzoek betrokken:

- Sabena die sedert 1983 overeenkomstig het k.b. van 10 oktober 1978 een 50/50 verhouding moet toepassen maar tot heden die verhouding niet naleeft en
- de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (N.M.B.S.), waarvan de taalkaders die bij het k.b. van 16 december 1981 zijn vastgesteld in percenten, werden vernietigd door het arrest nr. 26770 van 26 juni 1986 van de Raad van State.
- Naleving van de taalkaders op de 1e en 2e trap van de hiërarchie

a) Gereserveerde betrekkingen

Op 31 december 1986 voorzien nog steeds talrijke k.b.'s houdende vaststelling van taalkaders in een ongelijke verdeling en reserveren op de 1e en/of op de 2e trap één betrekking die dan wordt toegewezen aan een ambtenaar van de Nederlandse of de Franse taalrol naargelang van de noodwendigheden. Het gaat om 26 diensten en 37 "gereserveerde betrekkingen". De V.C.T. is van oordeel dat het "reserveren van betrekkingen" in strijd is met de gelijkheidsregel, voorgeschreven door artikel 43, § 3, van de S.W.T.

b) Eentalig kader

- 1e trap: Het N. en F. personeelsbestand is numeriek gelijk in 50% van de diensten; bij 28% van de diensten is er een evenwicht van N. personeelsleden en bij 22% een overwicht van F. personeelsleden.
- 2e trap: op deze trap is er in de eentalige kaders een gelijke personeelsbezetting N-F in 48% van de diensten; bij 29% van de diensten is er een overwicht van de N. personeelsleden en bij 23% een overwicht van F. personeelsleden.

c) *Tweetalig kader*

- *1e trap: bij 42 van de 80 diensten bestaat een tweetalig kader op de 1e trap: bij 64% van de diensten zijn de ambtenaren gelijk verdeeld over het N. en het F. tweetalig kader; bij 33% van de diensten is er een overwicht van N.-tweetalige ambtenaren en bij 3% een overwicht van F.-tweetalige ambtenaren.*
- *2e trap: 31 van de 80 diensten hebben een tweetalig kader op de 2e trap: bij 39% van de diensten zijn de ambtenaren gelijk verdeeld over het N. en het F. tweetalig kader; bij 42% van de diensten is er een overwicht van N. tweetalige ambtenaren en bij 19% een overwicht van F. tweetalige ambtenaren.*

Een permanent tekort aan tweetalige ambtenaren van de Franse taalrol kan worden vastgesteld.

- *Naleving van de taalkaders op de trappen 3 tot 12*

Van de 80 onderzochte diensten zijn er 41 waar het personeelsbestand de door de taalkaders vastgestelde N.F.-verhouding naleeft of waar de afwijking minder dan 2% bedraagt. Bij 23 diensten wijkt het personeelsbestand van 2% tot 5% af van de door de taalkaders vastgestelde verhouding, bij 9 diensten tussen 5% en 10% en bij 7 diensten is die afwijking groter dan 10%.

De bestaande taalkaders van de 80 bij het onderzoek betrokken diensten wijzen op de trappen 3 tot 12, globaal, 52,6% van het aantal betrekkingen toe aan het Nederlands kader en 47,4% aan het Frans; het aantal definitieve personeelsleden op die trappen bedraagt, per 31 december 1986, 54,7% N. - 45,3% F.

Wervingsstop en tijdelijke personeelsleden

De V.C.T. ontkent het belang niet dat de contractuele werving van personeelsleden heeft eengenomen in de diensten met taalkaders. Zij herinnert eraan dat de N-F-verhoudingen waar in de taalkaders voorzien door de betrokken diensten moeten worden nageleefd, welke ook hun wervingswijze moge zijn. Op 14 april 1986 deelde de V.C.T. de heer Eerste Minister mede dat de vastgestelde wanverhouding blijft bestaan ondanks de inspanningen van de betrokken ministers om ze te verhelpen. Zij vroeg de Heer Eerste Minister de aandacht van zijn collega's te willen vestigen op de volgende overwegingen.

./..

"Het is voornamelijk door de aanwerving van statutaire ambtenaren, door de bevordering en de mobiliteit van de in dienst zijnde ambtenaren, zo het geval zich voordoet, dat de bestaande onwettige situatie rechtgezet wordt. Elke machtiging tot aanwerving zou bijgevolg het herstel van de bij de taalkaders vastgestelde verhouding tot doel moeten hebben, met dien verstande dat eerst in het zwakste taalkader moet aangeworven worden, zonder daarom het andere te verwaarlozen.

Als de niet-statutaire ambtenaren van hun kant werkelijk aangeworven worden om taken te vervullen die gelijkwaardig zijn aan die van de statutaire ambtenaren, dan betekent een logische en nauwkeurige toepassing van de S.W.T. dat deze affectieven afzonderlijk in rekening worden gebracht volgens de door de taalkaders vastgestelde verhoudingen".

2. Rechtspraak van de V.C.T.

Algemene opmerking

Zoals vermeld in de vorige jaarverslagen zijn de adviezen, die inzake de trappen van de hiërarchie en de taalkaders werden uitgebracht, hoofdzakelijk van technische aard. Om die reden wordt er, zoals voor de andere adviezen wel het geval is, geen afzonderlijke samenvatting van elk advies gegeven. Wel worden hierna de beginselen aangehaald die bij het onderzoek van de bedoelde adviesaanvragen door de Commissie werden afgeleid en goedgekeurd.

a. Trappen van de hiërarchie

1) Industrieel ingenieur

De oprichting bij het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie van de graden van industrieel ingenieur- hoofd van dienst en eerstaanwezend industrieel ingenieur, die respectievelijk tot de rangen 12 en 11 behoren, vergen een aanpassing van de 3e trap. De V.C.T. heeft geadviseerd dat de graad van eerstaanwezend industrieel ingenieur, op grond van de rang waartoe hij behoort (rang 11) dient ingedeeld in de 3e trap en niet in de 4e trap zoals door de minister werd vooropgesteld. De V.C.T. gaat akkoord dat de graden van industrieel ingenieur, technisch ingenieur of eerste technisch ingenieur (vlakke loopbaan), waarvan een pool wordt gemaakt, worden ingenomen in de 4e trap. - (advies nr. 18.112/1/P van 6 november 1986).

2) Rangschikking van de graden

- Verwijzend naar het Koninklijk Besluit nr. 1 van 30 november 1966 heeft de V.C.T. geadviseerd dat de bij de Controledienst, voor de Verzekeringen in de rang 10 ingedeelde graden, tot de 4e trap behoren.

(advies ne. 17.249/1/P van 9 januari 1986);

- De V.C.T. gaat ermede akkoord dat de graden, die bij het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie (INBEL) niet langs reglementaire weg in rangen gerangschikt zijn, nominatim in de trappen worden ingedeeld. Rekening wordt gehouden met de eenvormigheid van die graden met die welke bestaan bij de rijksbesturen.

(advies nr. 17.264/1/P van 30 januari 1986).

- Bij de N.M.B.S. werd voor de indeling van de nieuwe graden en de herindeling van bestaande graden rekening gehouden met het principe de aanvangsbetrekkingen te scheiden van de bevorderingsbetrekkingen - gunstig advies van de V.C.T.

(advies nr. 18.111/1/P van 9 oktober 1986).

3) Terugwerking

Ten koninklijk besluit van de trappen van de hiërarchie mag slechts terugwerking krijgen op voorwaarde dat de wijziging een gevolg is van de uitvoering van een sectoriële programmatie en voor zover geen benoemingen of bevorderingen in de nieuwe personeelsformatie zijn gedaan alvorens de taalkaders aan de nieuwe toestand zijn aangepast.

(adviezen nr. 17.249/1/P van 9 januari 1986 en 18.112/1/P van 6 november 1986).

b. Taalkaders

1) Verdeelwijze van de betrekkingen over de taalkaders

Alhoewel de oplossing-verdeling in percenten noch als de eenvoudigste, noch als de meest geschikte kan worden aangezien, is de V.C.T. van oordeel dat, gelet op haar vroegere rechtspraak, rekening houdend met een dienst waarvan de organisatie veranderlijk is, met inachtneming van een methodische en nauwkeurige verdeling van een totaal effectief van betrekkingen en onder het voorbehoud dat zij een permanent toezicht heeft op het naleven van de taalkaders, voor het geval dat van de Nationale Bank van België, het vaststellen van de taalkaders van deze instelling in percentages de bedoeling van de wetgever respecteert.

(advies nr. 17.188/1/P van 23 oktober 1986).

2) Verdeling van de betrekkingen op de eerste en/of de tweede trap van de hiërarchie

- Oneven aantal betrekkingen waarin de personeelsformatie voorziet

De V.C.T. bevestigde andermaal haar rechtspraak dat op grond van artikel 43, § 3 van de S.W.T. alle directiebetrekkingen op elke trap van de hiërarchie strikt paritair moeten worden verdeeld. Zij adviseerde telkens dat, zo de personeelsformatie op de 1e en/of 2e trap van de hiërarchie een oneven aantal betrekkingen telt, de verantwoordelijke minister dit aantal voorafgaandelijk op een even getal moet brengen en die betrekkingen dan in gelijke mate aan de beide taalkaders moet toewijzen.

(Advies nr. 18.185/I/P van 4 december 1986).

- Te verdelen betrekkingen

Verwijzend naar de adviezen die zij uitbracht over de verdeling van de graden van de ambtenaren van de Nationale Bank van België over 7 trappen van de hiërarchie, bevestigde de V.C.T. haar standpunt dat de graden van gouverneur en directeur moeten worden opgenomen in de 1e trap en vestigde er de aandacht van de minister op dat elke van de eerste twee trappen een even aantal betrekkingen dient te omvatten, daar dan alleen een strikte toepassing van artikel 43, § 3, van de S.W.T. mogelijk is.

(Advies nr. 17.188/I/P van 23 oktober 1986).

- Tweetalig kader

De V.C.T. adviseerde dat er bij toepassing van de door artikel 43, § 3, 2e lid, van de S.W.T. voorgeschreven 20% bij INBEL op een totaal van 6 directiebetrekkingen geen tweetalig kader moet worden opgericht - 1 betrekking op elk tweetalig kader komt overeen met 33,3 % - (advies nr. 17.270/I/P van 13 maart 1986); en bij de Centrale Diensten van de Regie van Telegrafie en Telefonie op het tweetalig kader 16 i.p.v. 14 betrekkingen moeten worden aangerekend.

(Advies nr. 17.135/I/P van 5 juni 1986).

- Voorbehouden betrekking

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. dienen alle directiebetrekkingen onmiddellijk in absolute getallen te worden verdeeld, dient op elke van de eerste twee trappen de numerieke gelijkheid gewaarborgd te blijven en is het voorbehouden van betrekkingen strijdig met artikel 43 van de S.W.T.

De V.C.T adviseerde dat bij de centrale diensten van het Ministerie van Financiën op de 273 directiebetrekkingen derhalve 54 betrekkingen -en niet 44, zoals voorgesteld- op het tweetalig kader dienen te worden aangerekend- op elke trap in gelijke mate voorbehouden aan ambtenaren van de beide taalrollen.

(Advies nr. 18.098/I/P van 23 oktober 1986).

3) Verdeling van de betrekkingen op de 3e tot de 12e trap van de hiërarchie

- Oneven aantal betrekkingen, voorzien op de personeelsformatie

De V.C.T. oordeelde dat bij een 50/50 verhouding voor de taalkaders van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie de laatste van een oneven aantal betrekkingen op de 3e, 4e en 5e trap alternatief aan het Nederlands en aan het Frans kader moet worden toegewezen.

(advies nr. 18.046/I/P van 6 november 1986).

- Percentsgewijze verdeling van de betrekkingen

Terzake adviseerde de V.C.T. met betrekking tot de Nationale Bank van België als volgt:

"Artikel 43, § 3, leden 1 en 5, van de S.W.T. spreekt op twee plaatsen over verdeling van betrekkingen"; het is dus ontegensprekelijk dat de Koning betrekkingen over de taalkaders verdeelt, hoewel hij uit de S.W.T. geen macht put ten aanzien van de vaststelling van de personeelsformatie van de diensten waarop de S.W.T. van toepassing zijn; de Raad van State heeft er in haar advies betreffende het wetsontwerp op het gebruik van de talen aan herinnerd dat deze wet niet de administratieve of begrotingscontrole van de personeelsformatie van bedoelde organismen beoogde; ze had tot doel het gebruik van de talen en de verdeling van de betrekkingen door de vaststelling van de trappen van de hiërarchie en van de taalkaders te regelen. Artikel 43, § 3, lid 1, van de S.W.T., zegt niets over de wijze waarop deze betrekkingen moeten verdeeld worden. Er moet echter vastgesteld worden dat er diensten zijn waarvoor het hiërarchisch gezag de personeelsformatie van de dienst in kwestie vaststelt en andere waarvoor het voogdij- of toezichthoudend gezag deze uitdrukkelijke formaliteit niet heeft opgelegd. Om al die redenen brengt de V.C.T. over het ontwerp tot vaststelling van de taalkaders bij de N.B.B. dat in procenten is opgesteld, een omzichtig maar gunstig advies uit.

./..

Omzichtig. In verband met een dienst waarvoor de personeelsformatie een bepaald aantal betrekkingen omvat, een formatie waarvan de vaststelling en de herziening onderworpen is aan het gezag, is de V.C.T. steeds van oordeel geweest dat de eenvoudigste (geen gebruik van quotiënten) volledigste (totaal aantal betrekkingen verdeeld tot de laatste) en meest geschikte (geen willekeurig gekozen hypothetisch cijfer - honderd- waarbij percentage een verhouding per honderd betekent) verdeelwijze een volledige cijferverdeling is van een absoluut aantal betrekkingen. De Koning kan aldus voor elk taalkader en voor elke trap van de hiërarchie het aantal betrekkingen bepalen dat hen toekomt.

De V.C.T. brengt dus betreffende de N.B.B. een omzichtig advies uit voor zover haar op 1 januari 1986 een bekend en bepaald totaal effectief van betrekkingen werd medegedeeld, dat men trap per trap over de taalkaders had kunnen verdelen, en dit tot de laatste betrekking. De oplossing, in percentages, die hier voorgesteld wordt is dus volgens de hierboven vermelde criteria noch de eenvoudigste, noch de meest geschikte.

Gunstig Het bijzondere van de N.B.B. is inderdaad dat haar organisatie schonmelt naargelang van de noden van de dienst en van haar specifieke activiteiten. De Koning kan niet eens en voor altijd, voor elke trap en voor elk taalkader, het aantal betrekkingen bepalen dat die trap en de taalkaders toekomt. Het is hem evenwel geoorloofd het aantal betrekkingen te verdelen m.b.t. een ditmaal hypothetisch, totaal cijfer. Het spreekt vanzelf dat een dergelijk hypotetisch cijfer in geen geval lager mag liggen dan het aantal effectieven dat op een gegeven moment in de betrokken dienst werkt. In voorliggend geval bevat het ontwerp een nauwkeurige en methodische proportionele verdeling van een geschat aantal betrekkingen voor elke trap van de hiërarchie en zulks overeenkomstig het aantal effectieven in dienst bij de N.B.B. De verdeelwijze van de N.B.B. komt overeen met een veranderlijke tijdelijke situatie.

Gelet op haar vroegere rechtspraak, rekening houdende met een dienst waarvan de organisatie veranderlijk is, met inachtneming van een methodische en nauwkeurige verdeling van een totaal effectief van betrekkingen en onder het voorbehoud dat zij een permanent toezicht heeft op het naleven van de taalkaders, is de V.C.T., voor dit geval van de N.B.B., van oordeel dat het vaststellen van de taalkaders van de N.B.B. in percenten de bedoeling van de wetgever respecteert".

(advies nr. 17.188/I/P van 23 oktober 1986).

Wezenlijk belang

Het wezenlijk belang dat bepalend is voor het vaststellen van de N/F- verhouding dient voor elke directie te worden nagegaan en gewogen met het aantal betrekkingen die elke directie omvat.

(adviezen nr. 17.250/I/P van 9.1.1986, nr. 18.018/I/P van 26.6.86 en nr. 18.073/I/P van 27 november 1986).

4. Terugwerking

Zoals werd opgemerkt m.b.t. een koninklijk besluit tot wijziging van de trappen van de hiërarchie (2.a) - 3.), mag evenmin terugwerking worden verleend aan koninklijke beluisten houdende wijziging van de taalkaders, tenzij die wijzigingen het gevolg zijn van sectoriële programmatiemaatregelen.

(adviezen nr. 17.250/II/P van 9 januari 1986 en nr. 18.046/II/P van 6 november 1986).

5. Benoemingen bij ontstentenis van taalkaders

Ingevolge klachten, ingediend wegens het ontbreken van taalkaders en tegen benoemingen en bevorderingen in de navermelde instellingen, heeft de V.C.T. eens te meer bij de verantwoordelijke ministers aangedrongen de maatregelen te treffen, die nodig zijn voor de toepassing van artikel 43 van de S.W.T.:

- Rijksdienst voor werknemerspensioenen (advies nr. 17.173/II/P van 16 januari 1986);
- Nationaal Orkest van België (advies nr. 15.041/II/P van 30 januari 1986);
- Verschillende overheidsinstellingen, die afhangen van de minister van Economische Zaken of ouder zijn onder voogdij staan (adviezen nrs. 17.171-17.172/II/P van 6 maart 1986 en nr. 18.061/II/P van 19 juni 1986);
- Hulp- en Informatiebureau voor Gezinnen van Militairen (H.I.B.) (advies nr. 18.042/II/P van 19 juni 1986);
- Verschillende overheidsinstellingen, die afhangen van de minister van Financiën of onder zijn voogdij staan. (advies nr. 18.057/II/P van 19 juni 1986);
- Verschillende wetenschappelijke inrichtingen (advies nr. 18.089/II/P van 25 september 1986).

Steunend op haar jurisprudentie terzake adviseerde de V.C.T. dat het ontbreken van de taalkaders een schending is van artikel 43 van de S.W.T. De vaststelling van de taalkaders, waardoor per trap van de hiërarchie het aantal aan elk kader toegewezen betrekkingen wordt bepaald, is een organieke maatregel, die krachtens de wet verplicht moet worden getroffen. Benoemingen en bevorderingen mogen enkel binnen de aldus voorgestelde taalkaders worden gedaan. De wervingen, benoemingen en bevorderingen in de voormelde instellingen, bij ontstentenis van de taalkaders, zijn nietig overeenkomstig artikel 58 van de S.W.T.

./..

6.1. Niet-naleving van de taalkaders

Ingevolge meerdere klachten heeft de V.C.T. vastgesteld dat in de navermelde diensten en instellingen de bij de taalkaders bepaalde verhoudingen niet worden nageleefd:

- Regie der Luchtweegen (advies nr. 16.158/III/P van 30 januari 1986 en advies nr. 17.247/III/P van 30 januari 1986);
- Regie voor Telegrafie en Telefonie (advies nr. 17.121 van 13 februari 1986, advies nr. 17.273/III/P van 6 november 1986 en advies nr. 18.050/III/P van 11 december 1986);
- Ministerie van Openbare Werken (advies nr. 17.231 van 6 maart 1986);
- Ministerie van Buitenlandse Zaken - Hoofdbestuur (advies nr. 18.015/III/P van 20 maart 1986);
- Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, oud-strijders en oorlogsslachtoffers (advies nr. 18.033/III/P van 27 maart 1986);
- Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand (advies nr. 18.029/III/P van 19 juni 1986);
- Nationaal Pensioenfonds voor Mijnerkers (advies nr. 18.014/III/P van 30 oktober 1986);
- Vast Wervingssecretariaat, Dienst van Algemeen Bestuur en Algemene Directie voor Selectie en Vorming (advies nr. 16.166/III/P van 27 november 1986);
- Vast Wervingssecretariaat (advies nrs. 17.005/17.064/17.274/III/P van 27 november 1986);

In de desbetreffende adviezen herinnert de V.C.T. eraan dat:

- artikel 43, § 3, van de S.W.T. nauwkeurig wordt toegepast wanneer de over de taalkaders ongeslagen betrekkingen zijn ingenomen door ambtenaren van de overeenstemmende taalrol;
- wanneer op een bepaalde trap de personeelssterkte onder het door de taalkaders vastgestelde aantal betrekkingen ligt, aan de voorschriften van het voornoemd artikel wordt voldaan, als de verhoudingen, die door het taalkaderbesluit zijn voorgeschreven, in acht worden genomen;
- zoals de Raad van State overweegt in zijn arrest nr. 17.764 van 9 augustus 1976, het taalkader, dat het grootst aantal betrekkingen beneden zijn rechtens vastgestelde aandeel is gezakt, eerst moet worden opgetrokken tot op een peil, gelijk verwijderd van het maximum als het andere taalkader;
- zowel voor niet-statutaire- als voor statutaire personeelsleden de verdeelsleutel van de taalkaders moet gelden;
- volgens de Raad van State (arrest nr. 15.961 van 10 juli 1973) een numerieke gelijkheid die met een uitgesproken onevenwicht in de belangrijkheid van de aan een taalgroep toegekende betrekkingen gepaard gaat, strijdig is met artikel 43, § 3, van de S.W.T.;

- elke wervingsmaatregel, zowel m.b.t. vastbenoemde als tijdelijke personeelsleden, moet worden gericht op een strikte naleving van de taalkaders;
- de wervingen en de benoemingen, waarbij de bij de taalkaders vastgestelde verhoudingen niet worden nageleefd, overeenkomstig artikel 58 van de S.W.T. nietig zijn.

6.2. Afwijking van de numerieke gelijkheid (directiebetrekkingen)

De klacht, ingediend tegen de 50/50 verdeling van de directiebetrekkingen bij de centrale diensten van het Ministerie van landbouw, waar de betrekkingen van de 3e tot de 12e trap zijn verdeeld naar rata van 55% N.- - 45% F., steunt op het arrest van de Raad van State nr. 24.684 van 26.9.1984, waarin o.m. wordt gesteld dat van de gelijke verdeling moet worden afgeweken telkens het werkvolume van de ene taalrol wezenlijk hoger ligt dan dat van de andere taalrol. De V.C.T. achtte deze klacht ongegrond onder verwijzing naar de vorige adviezen over de taalkaders en naar het arrest nr. 25.542 van 2 juli 1985, waarin de Raad van State stelt dat de paritaire verdeling van de directiebetrekkingen de regel is, dat de afwijking van deze regel aan bijzonder strenge vormvereisten is onderworpen en dat zelfs wanneer, wegens het wezenlijk belang dat de Nederlandse en Franse taalgebieden voor een dienst vertegenwoordigen, de verdeling van de betrekkingen onder deze van directeur in ongelijke mate mag gebeuren, hieruit nog niet volgt dat deze ongelijke verdeling moet doorgetrokken worden op het niveau van de directiebetrekkingen.

(advies nr. 18.079/III/P van 11 september 1986).

6.3. Tweetalig kader - benoeming

Een klacht m.b.t. een benoeming op het tweetalig kader werd wat het principe van de benoeming betreft, gegrond geacht daar de reglementaire voorwaarden, op statutair- en taalvlak, niet tegelijkertijd vervuld zijn in hoofde van de benoemde ambtenaar.

(advies nr. 18.026/III/P van 12 juni 1986).

6.4. Tweetalig kader - prioriteit

Wat de vraag van de Minister van Openbare Werken betreft of ingeval van vacatures het tweetalig kader prioriteit dient te worden opgevuld, is de V.C.T. van oordeel dat overeenkomstig artikel 43, § 3 van de S.W.T. bij ledere benoeming enerzijds de gelijkheid in bezetting onder de ééntalige personeelsleden en onder de tweetalige personeelsleden en anderzijds de 80/20 verhouding tussen de ééntaligen en de tweetaligen moet worden nageleefd en dat geen van beide wetsbepalingen een voorrang lijkt in te houden of voor te schrijven.

(advies nr. 17.231/III/P van 6 maart 1986).

6.5. Wervingsmachtiging door het M.C.E.S.C.

De V.C.T. is van oordeel dat de door het M.C.E.S.C. aan de R.T.T. verleende wervingsmachtiging niet strijdig is met de S.W.T.. Bij de betwiste machtiging werd de richtlijn geëerbiedigd waarvan door de Raad van Ministers op 8 februari 1985 werd herinnerd en werd dus ook de geest van de S.W.T. nageleefd door de onmiddellijke werving goed te keuren van het verschil tussen het globaal bestand en de taalkaders die van kracht zijn op de 3e trap van de hiërarchie van de centrale diensten van de R.T.T. en door de werving van het verschil tussen de vigerende personeelsformatie en de vigerende taalkaders slechts goed te kennen na aanpassing van deze laatste, waarvan de maximumsterkte lager lag dan die van de personeelsformatie op de 3e trap.

(advies nr. 18.050/III/P van 11 december 1986).

H. Taalrol

Ingevolge een vraag om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt in verband met de betwiste inschrijving op de Nederlandse taalrol van een bestuurssecretaris bij zijn departement adviseerde de V.C.T., dat, rekening houdend met de voertaal van zijn toelatingsexamen -i.c. het Frans- het betrokken personeelslid, bij toepassing van artikel 43, § 4, 5e lid, van de S.W.T. op de Franse taalrol dient te worden ingeschreven.

(advies nr. 18.031/III/P van 5 juni 1986).

I. Talenkennis van het personeel

Ingevolge een desbetreffende vraag om advies van de Minister van Buitenlandse Betrekkingen is de V.C.T. van oordeel dat een schriftelijk examengedeelte betreffende een aan de aard van te waar te nemen functie aangepaste kennis van het Nederlands, het Engels en het Duits mag worden ingelast in het examen voor de werving van een Franstalige bibliothecaris.

(advies nr. 18.032/III/P van 15 mei 1986).

K. Organisatie van de diensten

Indeling in Nederlandse en Franse directie en onderafdelingen (artikel 43, § 1, van de S.W.T.)

Betreffende een klacht inzake de niet-toepassing van artikel 43, § 1, van de S.W.T., in de directie gebouwen van de A.S.L.K. is de V.C.T. van oordeel dat een indeling in de zin van het voormelde artikel niet moet worden doorgevoerd, aangezien één van de gestelde voorwaarden niet is vervuld. Uit de door de A.S.L.K. aangehaalde argumenten blijkt dat de aard van de zaken de splitsing niet rechtvaardigen -commercieel noch functioneel verantwoord.

(advies nr. 18.088/III/P van 16 oktober 1986)

I.B. Diensten van de gemeenschappelijke en gewestelijke executieven

- Ministerie van het Brussels Gewest

gebruik van het Duits

De V.C.T. bevestigt haar advies nr. 17.077/II/P van 10 oktober 1986 niettegenstaande het feit dat volgens de Administrateur-generaal van het Ministerie van het Brusselse Gewest betwist niet als dusdanig toegepast kan worden op dit departement aangezien de bevoegdheden ervan impliciet beperkt zijn tot het tweetalige gebied van Brussel-Hoofdstad, met als gevolg dat het gebruik van het Duits het in geen enkele vorm kan opgelegd worden.

De V.C.T. merkt op dat artikel 34 van de gewone wet op de hervorming der instellingen van 9 augustus 1980, dat een artikel 43 bis in de samengeschakelde taalwetten invoegt, het karakter van centrale dienst, in de zin van de S.W.T. bevestigt, van het hoofdbestuur van het Ministerie van het Brussels gewest.

Dit artikel 43bis geldt voor dit departement nog steeds en uit het onderzoek van de paragrafen 3, 4 en 5, trekt de V.C.T. het besluit dat de bepalingen - van artikel 39 en inzonderheid 39 § 2 (betrekkingen met de plaatselijke diensten van het Duitse taalgebied)

- van artikel 41 § 1 (betrekkingen met de particulieren)

- van artikel 42 (opstelling van akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen)

het gebruik kunnen eisen van het Duits door het hoofdbestuur van het Ministerie van het Brussels Gewest.

(Advies nr. 17.077/II/P van 20 maart 1986).

II. Gewestelijke diensten

B. Berichten en mededelingen aan het publiek

Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen - Verspreiding van een informatiefolder

De V.C.T. heeft het geval onderzocht van de verspreiding, door de Limburgse gewestelijke directie van de NMBS, van een informatiefolder i.v.m. de Z-kaart, gesteld in het Grieks, het Turks, het Italiaans, het Spaans, het Portugees en het Arabisch. Het heeft geconstateerd:

- dat de S.W.T. slechts het Nederlands, het Frans en het Duits erkend als bestuurstalen die, volgens bepaalde criteria, door de openbare diensten mogen worden gebruikt;
- dat het in casu niet gaat om een bestuurshandeling maar om een louter commerciële handeling met speciaal karakter;
- dat de betwiste handeling toelaatbaar was gelet op haar bijzonder en occasioneel karakter dat haar alleen bestemde voor tijdelijk in België verblijvende vreemdelingen;
- dat artikel 61, § 2 van de S.W.T. voorschrijft dat de voogdijminister over dergelijke problemen het voorafgaand advies van de V.C.T. kan vragen.

(Advies nr. 18.084/III/PN van 16 oktober 1986).

Nationale maatschappij der Belgische Spoorwegen - Borden op TEE-wagons

Aangezien de spoorlijn Brussel-Parijs-Brussel door Brussel-Hoofdstad en gemeenten van het Franse en het Nederlandse taalgebied loopt, moet ze beschouwd worden als een dienst in de zin van artikel 35, § 1, b van de S.W.T. De bestemmingen die op de koersborden van de wagons staan aangegeven, zijn mededelingen aan de reizigers en moeten, overeenkomstig de artikelen 35, § 1, 6 en 18 van de S.W.T. in het Frans en in het Nederlands worden gesteld.

(Advies nr. 18.094/III/PN van 16 oktober 1986).

C. Betrekkingen met particulieren

Rijksdienst voor Werknemerspensioenen - Sturen van documenten naar een particulier van St. Genesius-Rode.

Het bureau van Vlaams Brabant van de R.W.P. is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b van de S.W.T. en valt onder hetzelfde taalstelsel als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

In binnendienst moet het dossier van een persoon die in één van de zes randgemeenten woont, in het Nederlands worden behandeld. Wat het attest betreft dat in tweevoud werd opgemaakt, met het exemplaar dat naar het RIZIV gaat, gesteld worden in de taal van het dossier en het exemplaar dat naar de particulier wordt gestuurd, in de taal van deze laatste, d.i. in het Frans.

De envelop die Franstalige documenten bevat maakte deel uit van de briefwisseling en moet in het Frans gesteld zijn.

(Advies ne. 17.216/II/PF van 16 januari 1986).

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen - Sturen van een document naar een particulier

De werkring van het station Brussel-Entrepôt bestrijkt gemeenten van Brussel-Hoofdstad een gemeente van het Nederlandse en het Franse taalgebied. Het gaat om een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b van de S.W.T., die onder hetzelfde stelsel valt als de plaatselijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Overeenkomstig artikel 19 van de S.W.T. moet de voornoemde dienst, in zijn betrekkingen met een particulier, de taal van deze laatste gebruiken, voor zover het gaat om het Nederlands of het Frans.

(Advies nr. 17.207/II/PN van 23 januari 1986).

N.V. UNERG - Versturen van overschrijvingsformulieren

De N.V. UNERG treedt op als zaakwaarneemster van intercommunale verenigingen. Derhalve heeft zij dezelfde werkring als die intercommunale verenigingen. Voormelde Intercommunales zijn gewestelijke diensten waarvan de werkring gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse of het Franse taalgebied of uit beide gebieden bestrijkt. Overeenkomstig artikel 35, § 1, b der S.W.T. dienen zij zich te gedragen als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt de dienst de door deze gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De V.C.T. oordeelt dat zowel de naam van de gemeente als de straatnaam in een eentalig gebied in de taal van dat gebied moet gesteld worden.

Ministerie van Justitie - Jeugdbeschermingscomité's

De wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming bepaalt dat in de hoofdplaats van ieder gerechtelijk arrondissement een jeugdbeschermingscomité wordt opgericht.

Permanente afgevaardigden voeren er enquêtes uit die beschouwd moeten worden als contacten met het publiek in de zin van de S.W.T.. Het jeugdbeschermingscomité dat in het gerechtelijk arrondissement Brussel werd opgericht, alsook de diensten waarover het beschikt, zijn gewestelijke diensten in de zin van artikel 31, § 1, b van de S.W.T. Door het koninklijk besluit van 7 juni 1971 werd in Brussel een tweede jeugdbeschermingscomité opgericht, wat elk comité uitsluitend bevoegd maakt voor zaken betreffende de eigen taalgemeenschap. Wat de sociale dienst van de jeugdrechtsbank betreft, heeft het publiek voortdurend de mogelijkheid ambtenaren van zijn eigen taalrol aan te spreken.

(Advies nr. 18.091/II/PN van 25 september 1986).

D. Taalkennis van het personeel

Regie van Telegrafie en Telefonie - Nederlandstalige ambtenaren oefenden controle uit in Luikse opslagplaats

Bij een strikte toepassing van de S.W.T. moet deze inspectie bij een gewestelijke dienst met zetel in het Franse taalgebied, in het Frans doorgevoerd worden door een ambtenaar van de Franse taalrol.

Gelet op het feit dat het een zeer gespecialiseerde en technische zaak betrof en dat de controle in het Frans is geschied door de Nederlandstalige verantwoordelijke, vergezeld van een Franstalige medewerker, heeft de V.C.T. de klacht ontvankelijk doch niet gegrond verklaard. Zij dringt er bij de R.T.T. evenwel op aan de diensten zo te organiseren dat de voornoemde controleproblemen slechts uitzonderlijk zouden ontstaan.

(Advies nr. 17.277/II/PF van 5 juni 1986).

Regie van Telegraaf en Telefoon - Gewesten van Brussel

De R.T.T. beschouwde de telefoon- (TBR) en telegraafgewesten (TGX) van Brussel als uitsluitend gewestelijke diensten in de zin van de S.W.T.

De herstructurering van de Brusselse TBR en TGX centra belet niet dat er verder onmogelijk te decentraliseren betrekkingen zullen blijven bestaan met de centra van de Nederlandse, Franse en Duitse taalgebieden.

De V.C.T. is van oordeel dat de R.T.T. in de bedoelde diensten het aandeel van de activiteiten moet bepalen dat de tussenkomst van de dienst betreft voor abonnees buiten de telefoonzone Brussel alsook het effectief waarvan het tewerkstellingskader onder de toepassing moet vallen van artikel 35, § 2, van de S.W.T.

(Advies nr. 16.234/II/PF van 12 juni 1986).

Rijksdienst voor Werknemerspensioenen - zetel te Brussel - tweetaligheid van het personeel

De R.W.P., zetel Brussel, waarvan de werkkring de provincie Brabant bestrijkt, is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b van de S.W.T. overeenkomstig artikel 38, § 4 van de S.W.T.

Voor de bedoelde gewestelijke dienst gelden, overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T., de bepalingen van de S.W.T. die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten, gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Bijgevolg moeten de ambtenaren van die dienst de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal, worden voorgeschreven door artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T.

(Advies nr. 18.034/II/PN van 12 juni 1986).

Sociale inspectie Brussel-Hoofdstad - Tweetaligheid van het personeel

De Sociale Inspectie Brussel-Hoofdstad is ingedeeld in drie districten die samen de negentien gemeenten van Brussel-Hoofdstad als werkkring hebben. Het gaat derhalve om een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, van de S.W.T.

Overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T., gelden voor bedoelde gewestelijke dienst de bepalingen van de S.W.T. die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad. Bijgevolg moet het personeel van die dienst de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de 2e taal, wordt voorgeschreven door artikel 21, § 2 en 5, van de S.W.T.

(Advies nr. 18.035/II/PN van 12 juni 1986).

Economische Algemene Inspectie - Tweetaligheid van het personeel

De werkkring van de Economische Algemene Inspectie, 1ste directie, bestrijkt de gemeenten van Brussel-Hoofdstad en de zes randgemeenten.

Het is derhalve een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b van de S.W.T.

Overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T. gelden voor de bedoelde gewestelijke dienst de bepalingen van de S.W.T. die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

./. .

Bijgevolg moet het personeel van de bedoelde dienst de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal opgelegd worden door artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T.

(Advies nr. 18.037/II/PN van 12 juni 1986).

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering - Tweetaligheid van het personeel

De buitendienst van het R.I.Z.I.V., met zetel te Brussel-Hoofdstad, heeft als werkkring de gemeenten van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. Het is derhalve een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, van de S.W.T.

Overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T., gelden door een dergelijke dienst de bepalingen van de taalwetgeving die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

Bijgevolg moet het personeel van die dienst, inzake kennis van de tweede taal, de voorwaarden vervullen die artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T voorschrijft.

(Advies nr. 18.054/II/PN van 12 juni 1986).

Regie van Telegrafie en Telefonie en Regie der Posterijen - tweetaligheid van het personeel

Wat de Regie van Telegrafie en Telefonie, gewest T.T. Brussel en het Telegraafgewest Brussel betreffen, vestigt de V.C.T. uw aandacht op haar advies nr. 16.234/II/P, betreffende de taalkennis van het personeel.

De 1ste Gewestelijke directie Brussel van de Regie der Posterijen, is een dienst waarvan de werkkring zich uitstrekt over de gemeenten van de agglomeratie Brussel. Het is derhalve een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, van de S.W.T.

Overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T., gelden voor de gewestelijke diensten, de bepalingen van de taalwetgeving die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

Het personeel van de bedoelde dienst moet de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal, opgelegd worden door artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T. Officieel tweetaligen dienen onverwijld te worden getitulariseerd op de betrekkingen en diensten die tot nog toe, zij het voorlopig, door eentaligen worden ingenomen.

Het globale probleem van tewerkstelling van wettelijk niet tweetaligen in de gewestelijke diensten van de R.T.T. en de Regie der Posterijen blijft echter gesteld.

(Advies nr. 18.055/II/PN van 12 juni 1986).

Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening - Tweetaligheid van het personeel

De subregionale tewerkstellingsdienst te Brussel en de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen zijn gewestelijke diensten die, overeenkomstig artikel 38, § 4 van de S.W.T. onderworpen zijn aan de bepalingen die gelden voor het personeel van de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn. Bijgevolg moet het personeel van die diensten de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal, worden voorgeschreven door artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T.).

(Advies nr. 18.056/II/PN van 12 juni 1986).

Regie van Telegrafie en Telefonie - Eentalig personeelslid verbonden aan telegrafiegewest Brussel

De V.C.T. heeft vastgesteld dat het Brussels centrum van TBR en TGX, niettegenstaande de in het vooruitzicht gestelde reorganisatie, verder betrekkingen onderhoudt met gemeenten van de vier taalgebieden van het land en dat het de R.T.T. bijgevolg toekomt in de bedoelde diensten het effectief te bepalen waarvan het tewerkstellingskader onder de toepassing moet vallen van artikel 35, § 2, van de S.W.T.

Personeelsleden die behoren tot een dienst zoals bedoeld in artikel 35, § 1, van de S.W.T., vallen onder artikel 21, §§ 2 tot 5 betreffende de kennis van de tweede taal.

De ambtenaar die niet beschikt over een getuigschrift van taalkennis uitgereikt door de Vaste Secretaris voor Werving van het Rijkspersoneel kan niet als een wettelijk tweetalige worden beschouwd. In diensten zoals bedoeld in artikel 35, § 2 en waarvan de zetel is gevestigd te Brussel-Hoofdstad geldt voor de personeelsleden de regel van de ééntaligheid.

De tewerkstelling van een eentalig Nederlands ambtenaar bij het Telegraafgewest Brussel is niet strijdig met de S.W.T. voor zover de betrokkene behoort tot een dienst in de zin van artikel 35, § 2, van de S.W.T. met zetel in Brussel-Hoofdstad.

(Advies nr. 17.190/II/PF van 11 september 1986).

Ministerie van Openbare Werken - Tweetaligheid in de plaatselijke en gewestelijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad

De Directie Electriciteit en Electromechanica, de Directie der Gebouwen te Brussel, de Dienst der Kolenafvoerkanalen, de Directie der Wegen te Brussel-Hoofdstad en de Regie der Gebouwen zijn gewestelijke diensten in de zin van artikel 35, § 1, a, of artikel 35, § 1, b van de S.W.T.

Voor deze gewestelijke diensten gelden, overeenkomstig artikel 38, § 4, van de S.W.T., de bepalingen van de S.W.T. die toepassing vinden op het personeel van de plaatselijke diensten, gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Bijgevolg moet het personeel van de bedoelde diensten de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal, opgelegd zijn door artikel 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T.

(Advies nr. 18.039/II/PN van 30 oktober 1986)

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen - Taalstelsel van toezichtsbedienden E.S.

Het komt de genoemde overheid toe, onder toezicht van de toezichthoudende overheid, in elk geval uit te maken of de titularis van het ambt omgang heeft met het publiek. Omgang tussen eentalig personeel van plaatselijke diensten uit het Franse en het Nederlandse taalgebied kan niet worden beschouwd als omgang met het publiek.

Aangezien de directiediensten van de N.M.B.S. vastgesteld hebben dat de personeelsleden van de afdeling Electriciteit en Seininrichting die aan de gewestelijke groep Brussel zijn verbonden geen omgang hebben met het publiek, is artikel 21, § 5 niet van toepassing op de toezichtbedienden E.S.

(Advies nr. 18.058/II/PN van 30 oktober 1986).

Regie der Posterijen - Sorteercentrum Brussel X

Het sorteercentrum Brussel X moet beschouwd worden als een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 2 der S.W.T., dus onderworpen aan het taalstelsel dat voorgeschreven wordt voor de uitvoeringsdiensten waarvan de werkring het hele land bestrijkt en waarvan de zetel te Brussel-Hoofdstad gevestigd is.

(Advies nr. 4921/III/P van 30 oktober 1986).

Regie van Telegrafie en Telefonie - Tweektaligheid van het personeel

Voor zover het Telegrafiegewest Brussel en het TT-Gewest Brussel worden beschouwd als gewestelijke diensten in de zin van artikel 35, § 1 van de S.W.T., valt het personeel van die diensten, krachtens artikel 38, § 4, onder de taalwetbepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

Bijgevolg moet dat personeel de voorwaarden vervullen die, inzake kennis van de tweede taal, opgelegd zijn door art. 21, §§ 2 tot 5 van de S.W.T.

De ambtenaren die met hogere functies van niveau 1 zijn belast, hadden een taalexamen moeten afleggen aangepast aan het ambt dat ze tijdelijk uitvoeren.

(Advies nr. 18.065/II/PF en 18.074/II/PN van 4 december 1986)

III. BRUSSEL-HOOFDSTAD

A. Gewestelijke diensten en niet-gemeentelijke, plaatselijke diensten (1)

1. Aard

Ingevolge een klacht tegen de R.T.T., die de telefoon - (TBR) en telegraaf (TGX) gewesten van Brussel beschouwt als uitsluitend gewestelijke diensten (artikel 35, § 1) adviseerde de V.C.T. dat, aangezien de activiteiten van het Brusselse centrum van TBR en TGX gemeenten van de vier taalgebieden van het land bestrijkt, deze diensten wettelijk niet kunnen worden beschouwd als gewestelijke diensten in de zin van artikel 35, § 1, der S.W.T.

(Advies nr. 16.234/II/P van 12 juni 1986 en advies nr. 17.190/II/P van 11 september 1986).

2. Berichten en mededelingen aan het publiek.

- De klacht tegen de M.I.V.B. wegens het feit dat een buschauffeur aan het station te Schaarbeek zich enkel in het Frans tot het publiek richtte met de woorden : "C'est complet. Montez s.v.p." is ongegrond omdat de feiten niet vastgesteld konden worden.

(Advies nr. 18.007/II/PN van 15 mei 1986).

3. Betrekkingen met particulieren.

- Het Ontvangkantoor van de Directe Belastingen te Oudergem, een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, der S.W.T., moet aan een Nederlandstalige belastingbetaler op grond van artikel 19 der S.W.T. een Nederlandstalig aanslagbiljet zenden. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.051/II/PN van 22 mei 1986).

- Coditel N.V. is een concessiehouder van een openbare dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T. en dient als een plaatselijke dienst, in de zin van artikel 9 der S.W.T., overeenkomstig artikel 19 van die S.W.T. alle briefwisseling met particulieren, inbegrepen de briefomslag, uitsluitend in de taal van de betrokkene te stellen. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.051/II/PN van 22 mei 1986).

4. Taalkennis van het personeel.

- De tewerkstelling van eentalige economische stagelairs en tewerkgestelde werklozen in plaatselijke en gewestelijke postkantoren van de Brusselse agglomeratie mag niet in tegenstrijd zijn met de S.W.T.-artikelen 21, §§ 2, 4 en 5 welke de verplichting opleggen aan alle personeelsleden in die diensten, om naargelang hun functie, een aangepaste voldoende of elementaire kennis van de tweede taal te bezitten. De verplichte kennis van de tweede taal is door de wet verbonden aan de functie die de ambtenaar uitoefent en niet aan het statuut dat hij heeft (zie o.m. het arrest nr. 24.982 van 18 januari 1985 van de Raad van State). De klacht is gegrond.

(Advies nr. 15.309 en 16.109/II/PN van 30 januari 1986).

- In de Brusselse postkantoren moeten overeenkomstig artikel 21, § 2 der S.W.T. alle kandidaten voor een betrekking aldaar, met uitzondering van het vak- en werkliedenpersoneel, een schriftelijk examen afleggen over de elementaire kennis van de tweede taal. Krachtens artikel 21, § 5 der S.W.T. kan er niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij niet vooraf mondeling laat blijken, door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard der waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis van de tweede taal bezit. De terkeuzestelling kan dus slechts gelden t.o.v. personeelsleden die reeds voldoen aan de voorschriften van dit artikel. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 17.240 en 17.244/II/PN van 4 september 1986).

- De N.M.B.S. en de N.M.V.B. moeten in hun plaatselijke en gewestelijke diensten, gevestigd te Brussel-Hoofdstad, personeel tewerkstellen dat de wettelijke voorwaarden inzake de kennis van de tweede taal, zoals bepaald in artikel 38, § 4 en 21, §§ 2 en 5 der S.W.T., vervult. De klacht is gegrond in de mate dat niet alle personeelsleden aldaar tweetalig zijn.

(Advies nr. 18.036/II/PN van 12 juni 1986).

- De tewerkstelling bij het Telegraafgewest Brussel van een ambtenaar, die niet als wettelijk tweetalig kan worden beschouwd, is niet strijdig met de S.W.T. voor zover de betrokkene behoort tot een dienst in de zin van artikel 35, § 2, met zetel in Brussel-Hoofdstad (Advies nr. 17.190/II/P van 11 september 1986).
- Er werd klacht ingediend tegen de N.M.B.S. n.a.v. de beslissing waarbij voor de toezichtsbedienden E.S. de verplichting wegvalt om ook een mondelinge kennis van de tweede taal te bezitten. De omgang van deze personeelsleden met wettelijk ééntalig personeel van de plaatselijke diensten uit het Nederlands en het Frans taalgebied kan de V.C.T. niet beschouwen als "omgang met het publiek", maar wel als betrekkingen met eentalige personeelsleden van plaatselijke diensten - artikel 17, § 3 der S.W.T. -. De betwiste beslissing acht de V.C.T. niet strijdig met de S.W.T.

(Advies nr. 18.058/II/P van 30 oktober 1986).

.../...

6. Gebruik der talen in de binnendiensten.

- De N.V. Coditel, een concessiehouder van een openbare dienst in de zin van artikel 1, § 1 der S.W.T., moet als plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad overeenkomstig artikel 17, § 1 der S.W.T. voor de behandeling van een zaak in zijn binnendiensten de taal gebruiken waarvan de betrokken particulier zich heeft bediend. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.180/II/PN van 27 november 1986).

B. Gemeentelijke plaatselijke diensten, O.C.M.W., agglomeratie

---

1. Berichten en mededelingen aan het publiek.

- Alle berichten en mededelingen bestemd voor het publiek moeten op de begraafplaats van de gemeente Vorst, evenals op de toegangsweg ernaar, ook al ligt deze op het grondgebied van de gemeente Beersel, volledig - en op voet van strikte gelijkheid - in het Nederlands en in het Frans gesteld worden, overeenkomstig artikel 18 der S.W.T. De klacht is ongegrond.

(Advies nr. 17.264/II/PN van 6 februari 1986).

- Het bestuur van de stad Brussel moet er over waken dat het wervingsbericht i.v.m. de werving van politieagenten steeds tegelijkertijd in het Frans verschijnt in de Franstalige dagbladen en in het Nederlands in de Nederlandstalige dagbladen. Teneinde de regel der tweetaligheid voor zulke berichten en mededelingen, vervat in artikel 18 der S.W.T., te eerbiedigen, moeten de gekozen kranten dezelfde verspreidingsnorm hebben (cfr. Advies nr. 3822 van 23.9.1976).

(Advies nr. 18.023/II/PF van 4 september 1986).

- De gemeente Sint-Gillis Brussel moet de mededeling i.v.m. de nieuwe identiteitskaarten, aangebracht voor het loket, overeenkomstig artikel 18 der S.W.T. er in het Nederlands en in het Frans aanbrengen. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.128/II/PN van 23 oktober 1986).

- Overeenkomstig artikel 18 der S.W.T. moet het bericht "TAXI" op de verkeersborden en op de grond aan de standplaatsen, door de gemeenten van Brussel-Hoofdstad in het Nederlands en in het Frans aangebracht worden. De V.C.T. stelt voor het enkelvoud "TAXI" te gebruiken dat zowel in het Nederlands als in het Frans bestaat.

(Advies nr. 15.186/B/II/PN van 27 november 1986).

2. Betrekkingen met particulieren.

- Het Museum voor Schone Kunsten van Elsene moet aan een Nederlandstalige inwoner een Nederlandstalige brief, met Nederlandstalige hoofding en met het adres en de omslag in het Nederlands gesteld, sturen overeenkomstig artikel 19 der S.W.T. De klachten zijn gegrond.

(Adviezen nr. 17.260/II/PN van 16 januari 1986 en nr. 18.010/II/PN van 6 maart 1986).

- Het O.C.M.W. van Brussel zendt terecht overeenkomstig artikel 19 der S.W.T. een in het Frans gestelde brief in antwoord op eerder door een particulier in het Franse verstrekte inlichtingen. De klacht is ongegrond.

(Advies nr. 17.191/III/PN van 27 februari 1986).

- De Agglomeratie Brussel moet overeenkomstig artikel 35, § 1, a en artikel 19 der S.W.T. aan een particulier een aanslagbiljet zenden in de door hem gekozen taal, en met zijn adres ook in zijn taal. De aangeklaagde belastingdocumenten zijn nietig overeenkomstig artikel 58 der S.W.T. De klachten zijn gegrond.

(Adviezen nr. 17.201/III/PN van 13 maart 1986 en nr. 18.019/III/PF van 17 april 1986).

- Van zodra de taalvoorkeur van een taxibestuurder gekend is door de taxi-controleur van de Agglomeratie, moet deze overeenkomstig artikel 19 der S.W.T. het "bericht" dat er tegen hem een P.V. werd opgesteld wegens verkeerd parkeren, in de taal van de bestuurder alléén achterlaten. Is de taal niet gekend, dan moet er een bericht achtergelaten worden met een Nederlandse stempel op de Nederlandse versie en een Franse op de Franse versie. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 15.186/B/III/PN van 27 november 1986).

3. Taalkennis van het personeel.

- De loketbediende van het gemeentebestuur Sint-Gillis Brussel, die instaat voor het afleveren van de nieuwe identiteitskaarten, dient tegenover een particulier overeenkomstig artikel 19 der S.W.T. het Nederlands of het Frans, naargelang diens taalvoorkeur, te gebruiken en moet derhalve tweetalig zijn. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.128/III/PN van 23 oktober 1986).

4. Gebruik van de talen in binnendienst.

- Bij de brandweerdienst van de Agglomeratie Brussel, een dienst in de zin van artikel 35, § 1, b der S.W.T., moeten de mondelinge onderrichtingen via de luidspreker verstrekt aan het operationeel personeel bij oproepen voor brand en 900-hulpdienst, overeenkomstig artikel 17, § 2 der S.W.T. in het Nederlands en in het Frans omgeroepen worden. De klacht is gegrond.

(Advies nr. 18.043/II/PN van 22 mei 1986).

IV. Gemeenten met een speciale regeling

A. Berichten aan het publiek

- Sint-Genesius-Rode: het eentalig Nederlandse bord aangebracht op het belastingkantoor werd vervangen door een officiële aanduiding in het N. en in het F.

(Advies nr. 17.211/II/PF van 6 februari 1986).

- Ronse: een A.S.L.K.-agentschap is een plaatselijke dienst in de zin van de S.W.T. (cfr. advies nr. 4404 van 26 oktober 1976). De lichtreklame aangebracht boven de ingang moet, overeenkomstig artikel 11, § 2, 2de lid in het Nederlands en in het Frans worden gesteld. Dit betekent dat al de teksten tegelijkertijd, integraal en op strikte voet van gelijkheid worden weergegeven, wat eenzelfde lettertype en eenzelfde vormgeving veronderstelt (cfr. advies nr. 1536 van 22 september 1966). Deze woorden impliceren geen enkele voorrang van de ene taal op de andere.

(Advies nr. 17.263/II/PN van 16 januari 1986).

- Voeren

- De dienst Kulturele Aangelegenheden van de provincie Limburg te Hasselt gewestelijke dienst artikel 34, § 1, a stelt de berichten en mededelingen aan het publiek, in de taal van de plaatselijke diensten van de gemeente waar zijn zetel gevestigd is (cfr. advies nr. 3273 van 20 oktober 1971 de la Section F. de la C.P.C.L.). De folder "Bokrijk-Krant" is een dokument dat niet verplicht ter kennis van het publiek dient te worden gebracht en wordt als vrijblijvende informatie verspreid in de taalgrensgemeente (advies nr. 17.003/II/P van 20 juni 1985); hij mag derhalve worden gesteld in de bestuurstaal van de administratieve overheid waarvan hij uitgaat (advies nr. 17.203/II/PF van 16 januari 1986).
- De brochure die in het R.V.A.-kantoor te Voeren ter beschikking ligt van het publiek gaat uit van de VZW Onschakelen te Hasselt. De S.W.T. zijn niet van toepassing.

(Advies nr. 18.021/II/PF van 17 april 1986).

- Een mededeling van de hoofdzetel van het Gemeentekrediet van België aan alle inwoners van de gemeente Voeren moet, overeenkomstig artikel 40, 2de lid, in het N. en in het F. gesteld worden.

(Advies nr. 18.027/II/PN van 4 september 1986).

B. Betrekkingen met particulieren

Voeren

- De Controle der Belastingen te Tongeren (gewestelijke dienst artikel 34, § 1, a) moet, overeenkomstig artikel 34, § 1, b, 4de lid, in zijn betrekkingen met een particulier de taal gebruiken die te dezer zake is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier, i.c. het Frans.

(Advies nr. 18.047/II/PF van 15 mei 1986).

- In zijn betrekkingen met een particulier uit Voeren gebruikt de provincie Limburg (gewestelijke dienst artikel 34, § 1, a), overeenkomstig artikel 34, § 1, b, 4de lid de taal die te dezer zake is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier, i.c. het Frans.

(Advies nr. 18.044/II/PF van 4 september 1986).

- Overeenkomstig artikel 12, 3de lid dient de Provincie Limburg het N. of het F. te gebruiken in zijn betrekking met een particulier uit Voeren, naargelang van de taal waarvan de betrokkene zich heeft bediend of het gebruik heeft gevraagd.

Op grond van artikel 58 verzoekt de V.C.T. de heer Gouverneur de nietigheid vast te stellen van het betalingsbericht en het te vervangen door een document in het F. gesteld.

(Advies nr. 18.105/II/PF van 18 september 1986 en 18.109/II/PF van 25 september 1986).

- De V.C.T. stelt vast dat het de derde maal is dat dezelfde betrokkene zich tot haar richt met dezelfde klacht tegen de Provincie Limburg. Zij bevestigt haar recente rechtspraak van 30 oktober 1985 (nr. 17.182/II/PF en van 25 september 1986 (advies nr. 18.109/II/PF).

(Advies nr. 18.138/II/PF van 16 oktober 1986).

Edingen

- Op grond van artikel 12, 3de lid richt een ASLK-kantoor (plaatselijke dienst) van een taalgrensgemeente zich tot de particulieren in die van beide talen, het N. of het F., waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.
Het bewijsstuk dat werd afgegeven aan de rekeninghouder moet beschouwd worden als een getuigschrift en dient, overeenkomstig artikel 14, § 2, b in de door de particulier gekozen taal te worden gesteld, i.c. het N.

(Advies nr. 18.106/II/PN van 9 oktober 1986).

- Voeren - openbaar verkoop van hout

Voor de aanbestedingsprocedure i.v.m. de openbare verkoop van hout door de gemeente Voeren, wordt gebruik gemaakt van de binnendiensttaal, d.w.z. van het Nederlands. Een inschrijving, die een betrekking vormt tussen een particulier en de gemeente Voeren, kan niet er zijde worden geschoven wanneer zij in het Frans is gesteld (artikel 12, 3e lid der S.W.T.). Met toepassing van artikel 13, § 1, 3e lid, b, der S.W.T., zal de gemeente Voeren ervan uitgaan dat het indienen van een in het Frans gestelde inschrijving, ipso facto een verzoek is tot vertaling van de akte die de procedure afsluit. Zodoende, zal de betrokkene over een gemaaarmerkte bestuurlijke akte kunnen beschikken, (vraag om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken).

(advies nr 18.070/II/PN van 18 december 1986).

C. Taalkennis van het personeel

Voeren - Gemeentekrediet van België

De beheerder van het kantoor van het Gemeentekrediet van België te Voeren is geen ambtenaar of bediende in de statutaire betekenis van het woord, doch wel een zelfstandig persoon die met de maatschappij verbonden is door een "contract van mandaat". (private medewerker in de zin van art. 50). Op grond van artikel 15, § 2, 5de lid moet de beheerder een grondige kennis van het N. en een elementaire kennis van het F. bezitten.

(Advies nr. 18.027/III/PN van 4 september 1986).

R.T.T. - exploitatiecentrum te Ronse

Het exploitatiecentrum te Ronse is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1. Overeenkomstig artikel 38 § 3 wordt de dienst zo georganiseerd dat het publiek zonder enige moeite te woord kan gestaan worden in de talen die de S.W.T. voor de gemeenten uit het ambtsgebied erkent.

De in het centrum tewerkgestelde tweetalige ambtenaren moeten ter beschikking gesteld worden van het publiek dat F. wenst te spreken.

(Advies nr. 17.063/II/PN van 27 maart 1986).

- Bij toepassing van artikel 38 § 3 moet het ambt van afdelingschef netten en eindapparatuur bekleed worden door een ambtenaar die een examen over de kennis van de tweede taal heeft afgelegd zoals voorgeschreven in uitvoeringsbesluit nr. IX.

(Advies nr. 17.197/III/PN van 27 maart 1986).

R.T.T. te Edingen

In een plaatselijke dienst van het F. taalgebied kan niemand tot een ambt of betrekking worden benoemd of bevorderd worden indien hij de taal van het gebied niet kent (artikel 15 § 1).

Een tijdelijke detachering om reden van dienstonnigheid van een agent van het technisch kader moet, overeenkomstig de vaste rechtspraak van de V.C.T. (cfr. adviezen nr. 1915 van 19 oktober 1967 en 2365 van 28 mei 1970 en arrest Raad van State nr. 13.956 van 12 februari 1970), gebeuren met inachtneming van de vereisten inzake taalkennis.

(Advies nr. 18.066/II/P van 11 september 1986).

Moeskroen - R.T.T.

In het postkantoor van Moeskroen 1 moeten personeelsleden benoemd worden die de kennis van de tweede taal bewezen hebben.

(Advies nr. 17.220/II/PF van 19 juni 1986).

Voeren - Gemeentekrediet van België

Het Gemeentekrediet van België zal ervoor waken dat, ongeacht hun statuut, alle personen die verbonden zijn aan het agentschap te VOEREN en omgang hebben met het publiek, naast hun grondige kennis van het Nederlands, ook tenminste een elementaire kennis van het Frans bezitten. (Vraag om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken).

(advies nr. 18.070 van 18 december 1986).

D. - Voeren - Bevoegdheden van de adjunct-arrondissementscommissaris

Wat de toepassing van de S.W.T. betreft, is de bevoegdheid van de adjunct-arrondissementscommissaris van Voeren algemeen. Zij bestrijkt alle diensten als bedoeld in artikel 1, § 2, 1e lid, der S.W.T., met als enig voorbehoud dat zij zich beperkt tot die diensten, waarvan de werkring zich niet verder uitstrekt dan het grondgebied van de gemeente Voeren. Zij machtigt hem ertoe, de toepassing te eisen van de maatregelen waarin de artikelen 57 en 58 van de S.W.T. voorzien. Zijn taak van toezicht maakt hem tot de aangewezen persoon om de bevoegde Minister en de V.C.T. op de hoogte te brengen van feiten die hem strijdig lijken met de S.W.T., en onder de verantwoordelijkheid vallen van diensten die aan zijn bevoegdheid ontsnappen. (Vraag om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken).

(advies nr. 18.070/II/PN van 18 december 1986).

V. Duits taalgebied

1. A. Hoofdbestuur

- Ministerie van Financiën - Bestuur van doeane- en accijnzen

Examens voor toetreding tot de graad van verificatuer der doeane, georganiseerd in het Duits.

De klacht is gegrond. Zij gaat over de volgende feiten:

- *een aanzienlijk deel van de administratieve onderrichtingen die de stof van het examen vormen, zijn niet beschikbaar in het Duits;*
- *sommige leden van de examencommissie bezitten geen wettelijk vastgestelde kennis van het Duits.*

De V.C.T. verzoekt de Minister van Financiën met aandrang het nodige te doen opdat de kandidaten kunnen beschikken over onderrichtingen gesteld in de taal van het examen; zij is van oordeel dat, bij de huidige stand van zaken, de examencommissie bij haar uitspraak rekening moet houden met die voor de hand liggende handicap.

(advies nr. 17.253 van 18.12.1986).

- Ministerie van Financiën - Bestuur van doeane en accijnzen

Een bord dat werd aangebracht in een EUPENSE garage van de gemotoriseerde brigade van de doeanediensten en betrekking heeft op de toelating die aan de personeelsleden werd verleend inzake het stallen van hun persoonlijke voertuigen en tijdens de diensturen, op de plaatsen waar de dienstwagens worden ondergebracht, is een bericht dat uitsluitend is bestemd voor de ambtenaren van de dienst en niet voor het publiek in het algemeen.

Het moet beschouwd worden als een handeling gesteld in binnendienst. In een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, b van de S.W.T., zoals de gemotoriseerde brigade van Eupen er één is, moet een dergelijke handeling uitsluitend gesteld worden in het Duits.

De V.C.T. weigert zich uit te spreken over de tuchtstraf die werd opgelegd aan een Duitstalige beambte die, op eigen initiatief, de in het Frans gestelde borden had weggenomen en deelt de zienswijze van het bestuur dat stelt dat de sanctie werd getroffen ingevolge het feit zelve.

Niettemin is de klacht ontvankelijk en gegrond en kan de V.C.T. niet anders dan haar bezorgdheid uiten n.a.v. de houding van het Bestuur van Doeane en accijnzen.

Niet alleen overtreedt de circulaire DZ 37 616 van 27 maart 1985 die voorschrijft het bord in het Frans of het Nederlands te stellen, de S.W.T. , doordat zij doelt op de gewestelijke directie van Luik die het Duitse taalgebied omvat, bovendien kon het de verantwoordelijke van die gewestelijke dienst niet ontgaan dat het aanbrenge van eentalig Franse borden te Eupen, onregelmatig is. En wat kan er, tenslotte, worden gezegd over het feit dat er werd bevolen de borden die meer dan duidelijk in strijd zijn met de S.W.T., opnieuw op te hangen?

(Advies nr. 17.254 van 11.9.1986).

- Ministerie van Sociale Voorzorg - Vraag om advies

Duitstalig onderdeel van een wervingsexamen van opsteller voor de centrale diensten, belast met de behandeling van de geschillen inzake toelagen voor gehandicapten die door de Arbeidsrechtbank te Verviers worden behandeld.

De V.C.T. herinnert eraan dat de kennis van het Duits niet opgelegd is, om in de centrale diensten een betrekking te bekleden en dat zij, in principe, niet kan worden geeïst bij een wervingsexamen.

De V.C.T. heeft echter meermaals toegegeven dat de kennis van een of meer andere talen dan die waarin de S.W.T. voorzien, bij wijze van uitzondering, in bijzondere gevallen, zowel bij wervingen als bij bevorderingen kan worden geeïst en zulks om functionele redenen eigen aan de noodwendigheden van bepaalde ambten. Ieder geval moet evenwel het voorwerp uitmaken van een voorafgaand gunstig advies.

Gezien de rechtvaardiging van het hier behandelde geval, is de V.C.T. van mening dat de kennis van het Duits niet strijdig is met de geest van de S.W.T. Derhalve staat het de Minister vrij in het programma van het wervingsexamen, een gedeelte op te laten nemen, dat betrekking heeft op de kennis van het Duits. Het peil van die kennis kan hij vaststellen op grond van de noodwendigheden van de functie.

(Advies nr. 18.097 van 9 oktober 1986).

- Nationaal Geografisch Instituut

In haar advies nr. 16.015 van 5.10.1984, had de V.C.T. geoordeeld dat bij het opmaken, door het Nationaal Geografisch Instituut, van een plattegrond van de gemeente VOEREN, rekening moest worden gehouden met het taalstelsel van het weergegeven gebied en dat er dus gebruik moest worden gemaakt van tweetalige vermeldingen (N-F).

./..

De V.C.T. stipte tevens aan dat de legende-teksten waren gesteld in het Frans, het Nederlands en het Engels, terwijl er geen ruimte werd gelaten voor het Duits. Deze leemte scheen haar des te spijtiger daar een kaart waarop het Duitse taalgebied staat afgebeeld, geen Duitse vermeldingen droeg.

Het Nationaal Geografisch instituut heeft toegegeven dat die opmerking gegrond was en deed voorstellen die door de V.C.T., zij het met enig voorbehoud, werden goedgekeurd. Zij kunnen als volgt worden samengevat:

a) *vermeldingen met een informatief karakter:*

- voor de gemeente in het Duitse taalgebied: tweetaligheid D-F
- voor de gemeente met een Duitse minderheid: tweetaligheid D-F

De V.C.T. heeft geoordeeld dat in het tweede geval D-F tweetaligheid ingesloten was, doordat een plattegrond een mededeling aan het publiek is.

Het gaat inderdaad ofwel om de in artikel 16 van de S.W.T. bedoelde gemeenten en daarover heeft de Koning geen enkele afwijkende beslissing genomen, ofwel om de zogenaamde "gemeenten uit het Malmédyse" en de betrokken gemeenteraden hebben niet gunstig geoordeeld over het gebruik van de mogelijkheid waarin art. 11, § 1, 2de alinea van de S.W.T. voorziet.

b) wettelijke vertaling van toponiemen

G... van wettelijke vertalingen opgelegd bij interministeriële circulaire van 4.12.1964, maar enkel voor de faciliteitsgemeenten.

c) legenden

Kaarten op 1 : 25.000

De V.C.T. beveelt drietalige (Nederlands, Frans en Duits) legende aan voor alle kaarten met voorrang voor de taal van het weergegeven gebied. Het Engels wordt niet langer gebruikt.

Kaarten op 1 : 50.000, de zogenaamde stafkaarten

De V.C.T. neemt akte van de toegestane afwijking wat de beperking tot drie talen betreft. Voor de legende moeten de drie landstalen gebruikt worden en bovendien het Engels om het NATO-akkoord na te leven. De V.C.T. wenst dat deze aanpassing zo vlug mogelijk gebeurt omdat het hier gaat om de toepassing van een wet van openbare orde.

(advies nr. 16.015 van 20.3.1986).

1.B. Diensten van de Executieve van de Duitse gemeenschap

In haar advies nr. 17.113 van 17 september 1985 heeft de V.C.T. zich uitgesproken over de talen die moeten worden gebruikt voor de berichten en mededelingen die bestemd zijn voor het publiek en uitgaan van de Gemeenschappen en de Gewesten.

De vermelding van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap kwam daarbij in het gedrang (berichten en mededelingen die in het Duits en in het Frans moeten worden gesteld).

Zoals blijkt uit de wet tot hervorming van de instellingen van de Duitstalige gemeenschap van 31 december 1983 en na onderzoek van de parlementaire werkzaamheden, heeft de V.C.T. toegegeven dat die opmerkingen pertinent zijn. Het taalstelsel van de berichten en mededelingen uitgaande van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap, zoals dat werd vastgesteld bij artikel 69, § 1, 2de lid van de 31.12.1983, wijkt af van de regel die in die zaken wordt gevolgd door de gewone wet op de hervorming van de instellingen van 9 augustus 1980. Met name: wat de gemeenten met een speciale regeling betreft, blijft het bij het taalstelsel dat de S.W.T. voor die gemeenten hebben vastgelegd.

Advies nr. 17.113 werd gecorrigeerd en de geadresseerden van het oorspronkelijk advies werden van die conclusie op de hoogte gebracht.

(Advies nr. 17.113 van 11 september 1986).

2. Betrekking met de particulier

- Ministerie van Landsverdediging Commissie voor Ontheffingen

De klacht tegen het feit dat de Commissie voor Ontheffingen in het Nederlands opgestelde documenten (formulieren, een brochure met de titel "Een nieuw stuk leven" en een verklaring) gezonden heeft aan een Duitstalig inwoner van Weywertz, gemeente Buttgenbach in Duits taalgebied werd gegrond bevonden.

De Commissie voor Ontheffingen, een centrale dienst, moet overeenkomstig artikel 41 van de S.W.T. die van de drie talen gebruiken waarvan de particulier zich heeft bediend.

Een vaste rechtspraak van de V.C.T. bepaalt dat, wanneer het initiatief van de briefwisseling uitgaat van de dienst, krachtens een vermoeden "juris tantum" de taal van het gebied moet gebruikt worden, wanneer de dienst niet op de hoogte is van de taal die de particulier gekozen heeft.

(Advies nr. 17.230 van 12.6.1986).

DEEL DRIEBIJZONDER VERSLAG VAN DE NEDERLANDSE AFDELINGINLEIDING

De Nederlandse afdeling (N.A.) van de V.C.T. waakt, bij toepassing van artikel 61, § 5, van de S.W.T., over het taalgebruik in bestuurszaken in het homogeen Nederlands taalgebied; anderzijds heeft zij de controle over de naleving van het decreet van 19 juli 1973 op het taalgebruik in het bedrijfsleven en in de arbeidsverhoudingen.

De N.A. hield in 1986 acht zittingen. Er werden in hetzelfde jaar achttien klachten ingediend. De N.A. bracht drieëntwintig adviezen uit, d.w.z. één m.b.t. de toepassing van het decreet van 30 juni 1975 houdende de taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn, drie m.b.t. de toepassing van het Taaldecreeet van 19 juli 1973, drie waarin zowel de S.W.T. als het Taaldecreeet aan bod kwamen en zestien exclusief m.b.t. de toepassing van de S.W.T..

De behandeling van de dossiers gaf naast het algemeen administratief onderzoek in zes gevallen aanleiding tot een inspectie ter plaatse. Het betrof in twee gevallen een onderzoek in een privaat bedrijf met het oog op de naleving van het Taaldecreeet. In beide gevallen werden in meerdere of mindere mate overtredingen vastgesteld.

In 1986 werd bij toepassing van art. 5 van het Taaldecreeet, door vijftien werkgevers een aanvraag om vertaling van berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor hun personeel, betekend aan de ambtenaren met het toezicht op de uitvoering van het Taaldecreeet.

In oktober 1986 dan, werd de functie van verslaggever, en van inspecteur op de naleving van de toepassing van de S.W.T. en het Taaldecreeet, totdan waargenomen door de h. VAN SANTEN, adjunct-adviseur, overgenomen door de h. VERMEULEN, bestuurssecretaris.

OVERZICHT VAN DE ADVIEZEN UITGEBRACHT IN 1986

1. Toepassingsveld van de S.W.T.

- Kempische Steenkoolmijnen - transformatorhuisje- tweetalige doodsgevaarberichten - art. 254 A.R.A.B. - grondgebied gemeente Koersel - art. 11, § 1, S.W.T.

Art. 254 A.R.A.B. verwijst duidelijk naar de bepalingen van de S.W.T.. Derhalve dienen dergelijke bordjes, berichten voor het publiek, in gemeenten van het homogeen Nederlands taalgebied, krachtens art. 11, § 1 S.W.T. uitsluitend in het Nederlands gesteld te zijn, de taal van het gebied.

(advies nr. 17.268/II/N van 11 maart 1986).

- "Gemeentelijke Harmonie Koksijde" - programmaprochure - art. 11, § 1 S.W.T.

Het programmaprochure van de Gemeentelijke Harmonie Koksijde" een plaatselijke dienst in de zin van de S.W.T., dient te worden beschouwd als een bericht of mededeling voor het publiek uitgaande van een plaatselijke dienst, zodat krachtens art. 11, § 1, S.W.T. uitsluitend in de taal van het gebied, i.c. het Nederlands, dient te zijn gesteld.

(advies nr. 17.234/II/N van 18 februari 1986).

- Casino Oostende - infolokaal en restaurants "Le Périgord" en Fortuna" - spijskaarten en inlichtingen- mededelingen voor toeristen uitgaande van een plaatselijke dienst - art. 11, § 3, S.W.T.
De uitbating van het Casino is een concessie in de zin van art. 1, § 1, §1, 2°, S.W.T.. Deze concessie dient te worden beschouwd als een plaatselijke dienst daar haar werkingsgebied niet verder reikt dan de Stad Oostende. Het casino dient dan ook zijn meertalige berichten en mededelingen bestemd voor toeristen krachtens art. 11, § 3, S.W.T. te stellen in de 4 talen.

(advies nr. 18.082/II/N van 7 oktober 1986).

2. Niet-toepassing van de S.W.T.

- Instituut voor Tropische Geneeskunde Antwerpen - instelling van openbaar nut (K.B. 31.3.1931) - universitaire instelling - S.W.T. niet van toepassing - aanduidingen voor het publiek - Taaldecreet niet van toepassing.

(advies nr. 17.204/II/N van 7 oktober 1986).

- Gemeente Koksijde - "Gemeentelijke harmonie Koksijde" - programma-brochure - bericht aan het publiek - privé-publiciteit S.W.T. niet van toepassing.

(advies nr. 17.234/II/N van 18 februari 1986).

- Tollenbeek -oud-gemeentehuis - tweetalig opschrift - historische opschrift dat eenheid vormt met het gebouw - S.W.T. niet van toepassing. Uit het onderzoek bleek dat de originele Franse tekst deel uitmaakt van de geschiedenis van het gebouw. Gelet op het historisch karakter van het opschrift dat een eenheid vormt met het gebouw, dient het opschrift niet als een taalwetovertrading te worden beschouwd (cfr. advies nr. 1292 van 21.9.67).

(advies nr. 17283 van 18 februari 1986).

- Thermae Palace Oostende - gebouw is stadseigendom - verhuring onder de vorm van een handelsovereenkomst - geen concessie - S.W.T. niet van toepassing.

(advies nr. 18.082/II/N van 7 oktober 1986).

- Universitaire Ziekenhuizen St. Rafaël en St. Pieter - tweetalige voorschriften voor onderhoudspersoneel liften - toepasbaarheid art. 11 § 1 en art. 10, S.W.T.

De V.C.T., N.A. is van oordeel dat dergelijke onderhoudsvoorschriften niet kunnen worden beschouwd als mededelingen voor het publiek in de zin van art. 11, § 1, van de S.W.T., noch dat zij verband houden met het gebruik van de talen in binnendienst in de zin van art. 10, S.W.T.

(advies nr. 18.132/II/N van 16 december 1986).

- Casino Koksijde - tweetalige uitnodigingskaarten voor tentoonstelling uitgaande van een privé-instelling - enkel logistieke steun d.m.v. ter beschikking stellen voor lokaal.

De N.A. stelt vast dat de betrokkenheid van de gemeente Koksijde beperkt bleef tot het ter beschikking stellen van een lokaal. De tentoonstelling op zich gaat uit van een privé-instelling waarop de S.W.T. niet van toepassing zijn.

(advies nr. 18.095/II/N van 10 juni 1986).

II. Taalgebruik jurisprudentie

1. Plaatselijke diensten

- "Gemeentelijke Harmonie Koksijde"

(advies nr. 17.234/II/N van 18 februari 1986).

- Casino Oostende - infolokaal en restaurants - concessies.

(advies nr. 18.082/II/N van 7 oktober 1986).

- Stedelijke Diensten Gent - opschrift brandblusapparaten - eentaligheid opgelegd bij vonnis S 21-011.

(advies nr. 17.205-17.206 van 29 april 1986, cfr. advies nr. 17.205-17.206/II/N van 15 oktober 1985).

- Stad Gent, Damme, Lier, Veurne, Evergem, Overijse - meertalige vermeldingen op sluitklep briefomslagen.

Krachtens art. 12, S.W.T., dient de taal van het gebied gebruikt te worden in de betrekkingen met particulieren. De teksten op de briefomslagen maken deel uit van de betrekking met een particulier en dienen derhalve ook uitsluitend in de taal van het gebied te worden gesteld.

(advies nr. 17.266/II/N van 21 januari 1986);
 (advies nr. 18.009/II/N van 11 maart 1986);
 (advies nr. 18 040/II/N van 29 april 1986);
 (advies nr. 18.081/II/N van 16 december 1986).

- N.M.B.S. - Station Diest - tweetalige zelfklever m.b.t. Telecardverkoop-zelfklevers ter aankondiging van de verkoop van Telecards, aangebracht in een N.M.B.S.-station, een plaatselijke dienst in de zin van de S.W.T. cfr. advies nr. 17.246/II/N van 26.11.85) dienen te worden beschouwd als berichten of mededelingen aan het publiek en dienen derhalve uitsluitend in de taal van het gebied te zijn gesteld.

(advies nr. 17.267/II/N van 18 februari 1986).

- Gemeente Koersel - transformatorhuisje K.S. - doodsgevaarberichten - taal van het gebied.

(advies nr. 17.268/II/N van 11 maart 1986).

- Tollembeek - oud gemeentehuis - opschrift - taal van het gebied - historische opschrift - geen overtreding.

(advies nr. 17.283/II/N van 18 februari 1986).

- Casino Koksijde

(advies nr. 18.059/II/N van 10 juni 1986).

- Universitaire Ziekenhuizen St. Rafaël en St. Pieters te Leuven

(advies nr. 18.132/II/N van 16 december 1986).

2. Gewestelijke diensten

- N.M.V.B. (Groep Brabant) - lijn Asse-Groot-Bijgaarden - opschrift Groot-Bijgaarden - toepassing art. 33, § 1, 2e lid, S.W.T.
Een buslijn die gemeenten gelegen in het Nederlands taalgebied verbindt, dient beschouwd te worden als een gewestelijke dienst in de zin van art. 33, § 1, S.W.T.

Krachtens art. 33, § 1, 2e lid, S.W.T. dienen berichten en mededelingen voor het publiek, i.c. de lijnaanduiding, uitsluitend in de taal van het gebied te zijn gesteld, d.i. het Nederlands.

(advies nr. 17.256/II/N van 21 januari 1986).

- N.M.V.B. (Groep Brabant) - militair vervoer Vilvoorde - Peutie tweetalig opschrift - art. 33, § 1, 2e lid, S.W.T.

(advies nr. 17.283/II/N van 18 februari 1986)

- B.I.W. - opname waterstanden te Dilbeek - tweetalige formulieren. De N.A. neemt akte van de verklaring van de B.I.W. dat tegen eind 1986 het informatieverwerkingssysteem dermate zal gevorderd zijn dat de documenten gebruikt bij de opname van de waterstand uitsluitend eentalig zullen zijn.

(advies nr. 15.109/II/N van 17 oktober 1986).

3. Diensten met werking over het hele land

- Museum van het Leger en van Krijgsgeschiedenis - verspreiding tweetalige aanplakbrieven betreffende de tentoonstelling "Leopold II" in Vlaanderen toep. v. art. 40, 1e lid, S.W.T. en van art. 41, § 1, S.W.T.

Het Museum van het Leger en van Krijgsgeschiedenis is een dienst met zetel te Brussel-Hoofdstad en waarvoor de werkring het hele land bestrijkt. In toepassing van art. 40, 1e lid, S.W.T. dienen aanplakbrieven, die te beschouwen zijn als berichten of mededelingen aan het publiek, en gezonden worden aan diensten in de zin van de S.W.T. die behoren tot het homogeen Nederlands taalgebied, uitsluitend in het Nederlands gesteld te worden. In toepassing van art. 41, § 1, S.W.T. dienen de aanplakbrieven in die taal te worden toegezonden die de aanvragende particulier heeft gebruikt. Worden die aanplakbrieven ex officio aan particulieren of particuliere instellingen toegezonden, dan dient de taal van het gebied waartoe de particulier behoort, gebruikt te worden.

(advies nr. 17.235/II/N van 21 januari 1986).

III. Decreet van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap van 19 juli 1973.

1. Algemeen

- PAMELA Dessel - berichten en mededelingen aan het personeel inclusief veiligheidsvoorschriften en dienstonderrichtingen in het Duits - mondeling taalgebruik is Duits.

Dit is in strijd met het decreet van 19 juli 1973. De beslissing om alles te voorzien van een Nederlandse vertaling is dit eveneens vermits al deze documenten origineel in het Nederlands dienen te zijn gesteld, en dat, indien de samenstelling van het personeel dit rechtvaardigt en onder de voorwaarden vernoemd in art. 5, hieraan een vertaling kan worden toegevoegd.

(advies nr. 18.053/II/N van 10 juni 1986).

2. Documenten bestemd voor het personeel - sociale betrekkingen

- COGEBI - Lot - vertaling - ontstentenis.

Uit het algemeen onderzoek blijkt dat de documenten bestemd voor het personeel, gesteld zijn in het nederlands met een "vertaling" in het Frans voor de onderstaligen, en dat de berichten en dienstorders die ad valvas bekend gemaakt worden, eveneens in het nederlands zijn gesteld met een vertaling in het Frans eraanst.

De V.C.T., N.A., vestig er de aandacht op dat een vertaling enkel mogelijk is overeenkomstig artikel 5 van het genoemde decreet. Zo de samenstelling van het personeel zulks rechtvaardigt en op eenparige aanvraag van de werknemers-leden van de ondernemingsraad, dient de werkgever bij de berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor het personeel, een vertaling te voegen in een of meer talen. Deze regeling geldt voor één jaar en ze dient binnen de maand te worden betekend aan de ambtenaren belast met het toezicht op dit decreet.

(advies nr. 18.104/II/N van 7 oktober 1986).

- PERRIER Antwerpen - sollicitatieformulieren

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. maakt het invullen van een sollicitatieformulier, als onderdeel van de aanwervingsprocedure, deel uit van de precontractuele fase. Hier ontstaat immers een relatie tussen werkgever en kandidaat-werknemer met het oog op het sluiten van een arbeidsovereenkomst (cfr. o.m. advies nr. 11.056/II/N van 27.11.1979).

De V.C.T., N.A. , oordeelt dat de precontractuele faze valt onder het begrip sociale betrekkingen zoals dit is omschreven in de artikelen 3 en 4 van het decreet van 19 juli 1973 op het taalgebruik in het bedrijfsleven en in de arbeidsverhoudingen.

De V.C.T. oordeelt derhalve dat deze sollicitatieformulieren krachtens artikel 2 van het Decreet, uitsluitend in het Nederlands dienen te worden gesteld.

(advies nr. 18.130/II/N van 16 december 1986).

3. Vertalingen

Alle documenten bestemd voor het personeel van een exploitatiezetel in het Nederlands taalgebied, zoals o.m. werkprocedures, dienstnota's enz. dienen uitsluitend in het Nederlands gesteld te zijn, indien niet op een regelmatige wijze een aanvraag om vertaling werd betekend aan de ambtenaren belast met het toezicht op de toepassing van het taaldecreet van 19 juli 1973 (adviezen nrs. 18.053/II/N van 10 juni 1986; 18.104/II/N van 7 oktober 1986 en 18.130/II/N van 16 december 1986).

- Volgende firma's hebben in 1986 een aanvraag tot vertaling ingediend:

- Papeteries de Belgique (nu : PABELTEC)
- Locadef N.V.
- Scania Belgium N.V.
- N.V. Ansell-Grinell
- N.V. Télémecanique
- N.V. D'Ieteren
- N.V. Otis
- N.V. Haseldonckx
- N.V. Cisa-Geigy
- N.V. Sky-Shops
- N.V. Tractionel
- N.V. Kodak
- N.V. Michelin
- N.V. Bosch (nieuwe aanvraag)
- N.V. Bierval (idem)

DEEL VIJFBIJZONDER VERSLAG VAN DE FRANSE AFDELING

De Franse afdeling heeft in verband met de klachten die bij haar werden ingediend, de volgende adviezen uitgebracht :

I. Berichten en mededelingen.

a) bestemd voor de toeristen

De dienst voor toerisme van Gembloux is een vereniging zonder winstoogmerk die, blijkens haar statuten, door de gemeentelijke openbare diensten belast werd met een opdracht in het belang van het algemeen en waarop de S.W.T., krachtens artikel 1, § 1, 2E van die wetten, herhalve van toepassing zijn.

Aangezien het gaat om een plaatselijke dienst van een gemeente zonder speciale regeling van het Franse taalgebied, moet elke mededeling die hij richt tot het publiek, uitsluitend in het Frans gesteld zijn (artikel 11, § 1, S.W.T.).

De klacht die gericht is tegen de verspreiding van een tweetalige Frans-Nederlandse folder, is ontvankelijk en gegrond.

De Franse afdeling meent dat de mogelijkheid waarover provinciale toeristische federaties beschikken inzake het uitgeven van brochures in een andere taal dan het Frans - voor zover die brochures eentalig zijn - best niet wordt gelaten aan plaatselijke verenigingen voor vreemdelingenverkeer of diensten voor toerisme. Gesteld dat het gaat om een toeristische dienst, kan beter aan de gemeente worden gesuggereerd dat zij gebruik maakt van de mogelijkheid die de gemeenteraad wordt geboden door artikel 11, § 3, van de S.W.T. en die de raad in staat stelt te beslissen dat berichten en mededelingen aan de toeristen in ten minste drie talen worden gesteld.

(Advies nr. 17.131/III/F van 23 oktober 1986).

Een gelijkaardige klacht werd ingediend tegen de vereniging voor vreemdelingenverkeer "La Gaume" te Virton. De Franse afdeling trof in dat verband een gelijkaardige beslissing.

Aangezien de vereniging reclame had gevoerd via een tweetalige (F/N) brochure, herinnerde de Franse afdeling haar dat reclame gemaakt door particulieren niet onder toepassing van de S.W.T. valt, zodat het taalgebruik ter zake vrij is. Gaat die reclame uit van openbare of daarmee gelijkgestelde diensten, dan gebeurt ze in casu enkel in het Frans.

(Advies nr. 17.279/III/F van 23 oktober 1986).

b) Verkeersborden

Aangezien verkeersborden mededelingen aan het publiek zijn, moeten zij, in Waterloo, uitsluitend in het Frans worden gesteld, zelfs wanneer ze uitgaan van een centrale dienst die, hetzij rechtstreeks, hetzij door bemiddeling van een gewestelijke dienst optreedt (artikel 40, 2e lid en V.C.T.-adviezen nrs. 1980 van 28.9.1967 en 1868 van 5.10.67). In Waterloo is het gebruik van de naam "Antwerpen" strijdig met de bepalingen van de S.W.T.

De Franse afdeling constateert dat de vereiste rechtzettingen werden uitgevoerd, maar betwijfelt of het opportuun is rechtzettingen die door de S.W.T. worden nageleefd, uit te voeren aan de hand van improvidatie-middelen (zelfklevers).

(Advies nr. 17.218/III/F van 13 maart 1986).

II. Taalkennis.

Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.
Beheerder van de drankgelegenheid van het station Charleroi-Sud.
Nederlandstalig personeelslid.

De drankgelegenheid wordt rechtstreeks door de N.M.B.S. uitgebaat en de beheerder ervan is aan de N.M.B.S. verbonden door een arbeidscontract.

De V.C.T. heeft een zeer omstandig advies uitgebracht dat gewijd is aan de toepassing van de S.W.T. op alle nutsvoorzieningen van de N.M.B.S.-stations. Zij heeft daarin o.m. geoordeeld dat het scheppen van een zeker comfort voor de reizigers - bijvoorbeeld door te voorzien in drank- of eetgelegenheid - weliswaar niet direct te maken heeft met de vervoer-opdracht, maar niettemin als een onderdeel van de normale en algemene activiteit van een station kan beschouwd worden en het voorwerp kan uitmaken van een concessie van een openbare dienst die onder toepassing van de S.W.T. valt, op grond van artikel 1, § 1, 2° van die wetten (V.C.T.-advies nr. 10.144 van 22.11.79).

In casu is er echter geenszins sprake van een concessie, maar wel van een rechtstreekse uitbating. De S.W.T. zijn daarop van toepassing krachtens hun artikel 1, § 1, 1e lid.

Aangezien het gaat om een plaatselijke dienst van het homogeen Franse taalgebied, moeten de beginselen worden toegepast, die artikel 15, § 1 vooropstelt : niemand kan tot een betrekking worden benoemd indien hij de taal van het gebied niet kent. Of het gaat om een statutair ambtenaar of om een contractueel personeelslid, doet niets ter zake : de betrokkene moet zijn taalkennis bewijzen door een Franstalig diploma of studiegetuigschrift of nog, door een taalexamen van een niveau dat vastgesteld werd door artikel 7 van het koninklijk besluit nr. IX van 30 november 1966.

De Franse afdeling merkt evenwel op dat de S.W.T. het bekleeden van openbare betrekkingen niet voorbehouden aan leden van een bepaalde gemeenschap, maar wel aan kandidaten die blijk geven van de taalkennis welke vereist is voor de uitoefening van de bewuste betrekking.

De beheerder waarvan sprake, was geboren te Wemmel en was Nederlandstalig. Hij kende echter grondig Frans. Hij overleed in augustus 1985.

(Advies nr. 17.217/III/F van 23 oktober 1986).

DEEL VIJFBIJZONDERE RUBRIEKENI. VERKIEZINGENGemeente Anderlecht: kiesbureau

Op grond van artikel 48 van de Grondwet, ingevolge artikel 89 van het Kieswetboek en overeenkomstig de vaste rechtspraak van de V.C.T. (cfr. o.m. advies nr. 16.165/II/PN van 3.1.1985), dient het kiesbureau te worden beschouwd als een plaatselijke dienst in de zin van de S.W.T.

Overeenkomstig artikel 19 van de S.W.T. wenden de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad zich tot de particulieren, in de door dezen gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De V.C.T. stelt evenwel vast dat, inzake kiesverrichtingen, de S.W.T. in het bijzonder het taalgebruik hebben geregeld van de voorzitters van de stembureaus die, overeenkomstig artikel 49 van de S.W.T., indien zij niet bij machte zijn de kiezers te woord te staan of voor te lichten in de talen die deze gecoördineerde wetten voorschrijven te gebruiken in de betrekkingen van de plaatselijke diensten met de particulieren, een secretaris dienen aan te wijzen die hen daarin kan bijstaan (cfr. terzake ook de onderrichtingen van 5 september 1985 aan de voorzitters van de stembureaus - B.S. van 14.9.1985).

Bij gebrek aan bewijzen heeft de V.C.T. zich niet kunnen uitspreken.

(Advies nr. 17.267/III/PN van 6 februari 1986).

Gemeente St. Agatha-Berchem - tweetalige oproepingsbrieven.

Volgens de rechtspraak van de V.C.T. moeten de oproepingsbrieven in de zin van de S.W.T. beschouwd worden als betrekkingen tussen het bestuur en een particulier.

Bij toepassing van artikel 19 van de S.W.T. moeten de oproepingen in Brussel-Hoofdstad in het Nederlands of in het Frans opgesteld worden, volgens de door de particulier gebruikte taal.

Aangezien de klager een in het Nederlands gestelde identiteitskaart bezit, had hij een oproepingsbrief moeten ontvangen waarin zijn gegevens enkel in deze taal waren opgesteld.

Wat de omslag betreft zegt de vaste rechtspraak van de V.C.T. eveneens dat deze deel uitmaakt van de brief en dus in dezelfde taal moet gesteld zijn.

(Advies nr. 17.261/III/PN van 13 februari 1986).

Kiesoproepingsbrieven - Wenken aan de Minister van Binnenlandse Zaken

Bij het onderzoek van een klacht heeft de V.C.T. vastgesteld dat sommige gemeenten van Brussel-Hoofdstad de kiesoproepingsbrieven voor de parlementsverkiezingen van 13 oktober 1985 in beide talen hebben gesteld. De gegevens over de kiezers waren ofwel tweetalig, ofwel eentalig.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. moet een oproepingsbrief in de zin van de S.W.T. beschouwd worden als een betrekking met een particulier.

Bij toepassing van artikel 19 van bedoelde wetten moeten de kiesoproepingsbrieven in de taal van de particulier opgesteld worden.

Sinds de verplichte aansluiting van de gemeenten op het Nationaal Register van de natuurlijke personen, bestaat er een code voor de taal die de inwoner kiest, wanneer de taalwetten deze keuze toelaten.

De gemeenten van Brussel-Hoofdstad kunnen dus de taal kennen die de kiezer gebruikt heeft in de betrekkingen met zijn bestuur.

Bijgevolg zijn de door de V.C.T. in haar adviezen nr. 3840 van 5 juni 1975 en 4259 van 13 mei 1976 aangevoerde redenen om het gebruik van kiesoproepingsbrieven met twee eentalige zijden toe te staan, niet langer geldig.

De V.C.T. heeft dan ook bij de Minister van Binnenlandse Zaken aangedrongen dat hij aan de gemeenten van Brussel-Hoofdstad richtlijnen zou verstrekken met de verplichting eentalige, in de taal van de kiezer opgestelde kiesoproepingsbrieven te gebruiken.

Bij schrijven van 4 september 1986 heeft de V.C.T. een gunstig advies uitgebracht omtrent een ontwerp van circulaire dat de Minister van Binnenlandse Zaken haar voorgelegd heeft en waarbij de oproepingsbrieven gericht aan de gemeenten van Brussel-Hoofdstad en de gemeenten met een speciaal taalstelsel enkel zullen gesteld worden in de taal gekozen door de bestemming en zulks conform de artikelen 19, 25, 12, 2e en 3e lid der S.W.T.

(Brieven van 20 maart 1986 en 4 september 1986 nr. 17.261/III/PN).

./. .

Eentalige gemeentenTweetalige algemene onderrichtingen

Klacht werd ingediend tegen het feit dat de algemene onderrichtingen van 5 september 1985 met betrekking tot de parlements- en provincieraadsverkiezingen van 13 oktober 1985, in tweetalige vorm werden gestuurd aan de voorzitters van de hoofdbureaus van de kiescolleges Tienen en Landen.

Uit het onderzoek blijkt dat de bedoelde algemene onderrichtingen, in bijlage en als uittreksel uit het Belgisch Staatsblad, gevoegd worden bij de officiële aanstelling van de voorzitters van de kiescolleges.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is van oordeel dat deze algemene onderrichtingen, door hun publicatie in het Belgisch Staatsblad, ook als bericht of mededeling rechtstreeks aan het publiek gericht dienen te worden beschouwd en dat zij derhalve overeenkomstig artikel 40, 2de lid, van de S.W.T. tweetalig moeten zijn. De V.C.T. kan aanvaarden dat zij, bij uittreksel uit het Belgisch Staatsblad, in dezelfde vorm gestuurd worden aan de voorzitters van de kiescolleges.

Indien de Minister evenwel rechtstreeks en afzonderlijk bepaalde bijzondere onderrichtingen zou sturen aan de voorzitter van een kiescollege, dient dit in de taal van het gebied te gebeuren.

(Advies nr. 17.265/II/P van 24 april 1986).

II. TAALEXAMENS

Bij toepassing van artikel 61, § 4 van de S.W.T. heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht waarnemers afgevaardigd ter gelegenheid van alle examens georganiseerd door de plaatselijke overheden van de taalgrensgemeenten, zowel de gemeenten als de centra voor sociale bijstand, alsook bij de examens die georganiseerd werden door de gemeentelijke overheid van Brussel-Hoofdstad ten bate van de kandidaten die zich konden beroepen op de door artikel 53, § 4 voorgeschreven overgangsbepalingen. Deze examens hadden plaats onder het stelsel dat voorgeschreven wordt door het K.B. van 28 februari 1933.

Wat de samenstelling van den examencommissie betreft heeft de V.C.T. er, zoals in het verleden, over gewaakt dat de deontologische regels terzake toegepast werden. Concreet gezien komt dit erop neer dat er verschillende examencommissies zouden samengesteld worden om respectievelijk de kennis van het Nederlands en het Frans te beoordelen, en dat de bedoelde examencommissies samengesteld zouden worden uit leden van het onderwijzend personeel die hun ambt uitoefenen en in het bezit zijn van een diploma in de vereiste specialiteit namelijk de Romaanse of Germaanse filologie.

Wat de samenstelling van de examencommissie betreft, is de V.C.T. bij haar standpunt inzake de toe te passen procedure gebleven: voor een aangepaste beoordeling van de taalkennis, mag de quotering enkel gebeuren door commissieleden die onbetwistbaar de vereiste kwalificatie bezitten; deze kwalificatie blijkt enerzijds uit het bezit van de vereiste diploma's, en anderzijds uit de uitoefening van de met bedoelde diploma's overeenkomende functie.

In verband met de door het Vast Wervingssecretariaat georganiseerde examens, werd tijdelijk afgezien van het sturen van waarnemers, bij gebrek aan personeel dat ter beschikking van de V.C.T. staat.

Taalexamen ingericht door het O.C.M.W. te Voeren - vraag om advies van de gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg.

De V.C.T. stelt vast dat, overeenkomstig de bepalingen van artikel 15, § 1 van de S.W.T., in de plaatselijke diensten van het Nederlandse taalgebied niemand tot een ambt of betrekking benoemd of bevorderd kan worden indien hij de taal van het gebied niet kent. Bij ontstentenis van diploma of studiegetuigschrift waaruit blijkt dat de kandidaat het onderwijs in de streektaal heeft genoten, moet de taalkennis door een examen worden bewezen. Dit examen heeft tot doel na te gaan of de examinandus de betrokken taal beheerst in dezelfde mate als diegene welke vereist is van de kandidaten voor dezelfde functie of betrekking, die hun onderwijs genoten hebben in de taal van die functie of betrekking. Het gaat hier bijgevolg over de grondige kennis van de taal van het gebied.

Overeenkomstig artikel 15, § 2, 2de lid, van de S.W.T. mag, in de besturen van de taalgrensgemeenten en van de openbare personen die aan deze gemeenten ondergeschikt zijn, niemand een ambt bekleden waarin hij omgang heeft met het publiek, indien hij niet vooraf geslaagd is voor een examen over de elementaire kennis van de tweede taal, in dit geval het Frans.

De bepalingen van de wet die handelen over de taalexamens in de taalgrensgemeenten (artikel 4, § 4, van de wet van 8 november 1962 (1) en die overgenomen zijn in de S.W.T., speciëren evenwel niet de wijze waarop de vereiste elementaire kennis van de tweede taal dient te worden bewezen.

Op grond van artikel 61, § 4, 2de lid, van de S.W.T., is de V.C.T. gemachtigd toezicht te houden op de examens die in het kader van de S.W.T. met of zonder tussenkomst van de Vaste Wervingssecretaris, georganiseerd worden.

./. .

Om het de V.C.T. mogelijk te maken haar taak te vervullen, heeft de Minister van Binnenlandse Zaken bij rondschrĳven van 17 januari 1966, dat aan alle openbare overheden was gericht die onder de toepassing vallen van de wetten van 8 november 1962 (1) en 2 augustus 1963 (2) gevraagd de V.C.T. systematisch in kennis te stellen van de door hen ingerichte taalexamens. Bij deze gelegenheid heeft de Minister er eveneens om verzocht dat deze informatie al de gewenste inlichtingen zou bevatten in verband met de graad van de vereiste taalkennis, het niveau en de aard van de te begeven betrekkingen, de examenvakken en de vereiste minima aantal punten om voor de verschillende examengedeelten te slagen.

Om te voldoen aan de geest van de wet en om een zekere eenvormigheid te bekomen op het stuk van de taalexamens, georganiseerd door de besturen van de taalgrensgemeenten en van de openbare personen die eraan ondergeschikt zijn, verzocht de V.C.T. in haar advies nr. 1845 van 9 februari 1967, de Minister van Binnenlandse Zaken de betrokken gemeenten aan de bevelen zich, bij de organisatie van de door hen in te richten taalexamens, te laten leiden door de bepalingen van het Koninklijk besluit nr. IX van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewĳzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de S.W.T.

(Advies nr. 18.099/I/P van 18 september 1986)

Op grond van wat voorafgaat, oordeelt de V.C.T. dat een onderscheid dient gemaakt te worden, wat het peil en de inhoud van de taalexamens betreft, tussen het examen betreffende de grondige kennis van de taal van het gebied, en het examen om de elementaire kennis van de tweede taal te bewĳzen.

III. PRIVE-ONDERNEMINGEN

De V.C.T. is van mening dat de hieronder vermelde documenten onder de toepassing van artikel 52 vallen:

de bijdragebon voor Z.I.V. moet door de schuldenaar der wettelijk opgelegde vergoedingen, i.c. de verzekeringsmaatschappij van de werkgever, aan de werknemer uitgereikt worden volgens deze taalwetgevingsregelen:

---

(1) Wet tot wijziging van provincie-, arrondissements- en gemeentegrenzen en tot wijziging van de wet van 28 juni 1932 op het gebruik van de talen in bestuurszaken en van de wet van 14 juli 1932 houdende taalregeling in het lager en in het middelbaar onderwijs.

(2) Wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

I. B. Diensten van de gemeenschappelijke en gewestelijke executieven : 28

II. Gewestelijke diensten : 31

- B. Berichten aan het publiek : 31
- C. Betrekkingen met particulieren : 31
- D. Taalkennis van het personeel : 31

III. Brussel-Hoofdstad : 23

A. Gewestelijke diensten en niet-gemeentelijke plaatselijke diensten : 23

- 1. Aard : 36
- 2. Berichten en mededelingen aan het publiek : 36
- 3. Betrekkingen met particulieren : 36
- 4. Taalkennis van het personeel : 37
- 5. Gebruik van de talen in binnendienst : 36

B. Plaatselijke diensten : gemeenten - O.C.M.W. - Brusselse agglomeratie : 38

- 1. Berichten en mededelingen aan het publiek : 38
- 2. Betrekkingen met particulieren : 39
- 3. Taalkennis van het personeel : 39
- 4. Gebruik van de talen in binnendienst : 40

IV. Gemeenten met speciale regeling : 41

- A. Berichten en mededelingen aan het publiek : 41
- B. Betrekkingen met particulieren : 42
- C. Taalkennis van het personeel : 43

V. Duits taalgebied : 44

- 1. A. Hoofdbestuur : 44
- B. Diensten van de Executieve van de Duitse gemeenschap : 47
- 2. Betrekkingen met particulieren : 47

DEEL DRIE

Nederlandse afdeling : 49

Inleiding : 49

I. Toepassing van de taalwetgeving: 50

II. Rechtspraak : 52

- 1. Plaatselijke diensten : 52*
- 2. Gewestelijke diensten : 53*
- 3. Diensten waarvan de werkring het ganse land bestrijkt : 53*

III. Taaldecreet : 54

DEEL VIER

Fransen afdeling : 56

- I. Berichten en mededelingen : 56*
- II. Varia : 57*

DEEL VIJF

- I. Verkiezingen : 59*
- II. Taalexamens : 61*
- III. Privé-ondernemingen : 63*